

Juni 2022

Voorjaarsmeting JenV Monitor – Juni 2022

Onderzoek naar de houding van Nederlanders ten aanzien van onderwerpen binnen het werkveld van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

In opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020 308 48 00

www.ioresearch.nl

Rapportnummer

2022/145

Datum

Juni 2022

Opdrachtgever

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Auteurs

Gwendolyn van Straaten
Sarah Bruijn
Frank ten Doeschot

Inhoudsopgave

Introductie & samenvatting	Pag. 4 – 7
1. Veiligheid	Pag. 8-20
2. Drugs, ondermijnende en georganiseerde criminaliteit en mensenhandel	Pag. 21 - 34
3. Cybercrime	Pag. 35- 39
4. Rechtsstaat	Pag. 40 - 51
5. Migratie en asiel	Pag. 52 - 65
6. Ministerie van JenV (Corporate)	Pag. 66 - 70
Vergelijking metingen op persoonskenmerken	Pag. 72 -73
Onderzoeksverantwoording	Pag. 74

Introductie

Aanleiding

Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) wil inzicht in de houding van Nederlanders ten aanzien van onderwerpen waar het ministerie zich mee bezighoudt, zoals ondermijnende en georganiseerde criminaliteit, de rechtsstaat en migratie. I&O Research is door het ministerie van Justitie en Veiligheid gevraagd om deze monitor vanaf 2022 uit te voeren.

Uitvoering onderzoek

Er zijn 2.273 personen benaderd voor dit onderzoek. Hiervan hebben 1.236 Nederlanders van 18 jaar en ouder, die lid zijn van het I&O Research Panel, meegedaan aan dit onderzoek. Dit leidt tot een respons van 54 procent. De dataverzameling is uitgevoerd in de periode 15 t/m 29 april 2022. In de onderzoeksverantwoording aan het einde van het rapport staat een uitgebreidere beschrijving over hoe het onderzoek is uitgevoerd.

Eerdere monitors

Onderzoeksbureau Kantar Public voerde de voorgaande vier monitors uit. Hierbij is gebruik gemaakt van het panel NIPObase. Vanwege de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitors, kunnen de resultaten van de voorgaande metingen niet een-op-een worden vergeleken. De overgang is aangegrepen om een aantal vraagstellingen in de vragenlijst te verbeteren. De vragen die wel overeen komen, zijn opgenomen in de rapportage (d.m.v. figuren of tekstueel), om een indicatie van trends te kunnen weergeven.

- In sommige gevallen tellen percentages niet op tot 100 procent. Dit komt door afrondingsverschillen.
- Bij sommige vragen waren meerdere antwoorden mogelijk. Dit staat bij de figuurtitels vermeld.
- Niet elke vraag is aan elke respondent gesteld, daardoor kan het aantal personen dat een vraag heeft ingevuld, afwijken van het totaal (n=1.236). Bij die vragen is in de figuurtitel beschreven wat de percentagebasis is, en het aantal personen dat de vraag heeft beantwoord.
- Wanneer verschillen naar persoonskenmerken (geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en stedelijkheid) worden beschreven, zijn deze significant. Het is dan minimaal 95 procent zeker dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval.
- Opvallende verschillen tussen de huidige meting en voorgaande metingen zijn in de tekst beschreven.
- Vanwege de trendbreuk kan *niet* worden bepaald of de verschillen tussen de jaren ook daadwerkelijk significant zijn.

Samenvatting [1/3]

Veiligheid

Een ruime meerderheid (86%) van de Nederlanders voelt zich veilig in Nederland. Een vijfde (22%) voelt zich heel veilig, twee derde voelt zich tamelijk veilig (64%). Men voelt zich met name veilig door een veilige woon- en leefomgeving.

De vormen van criminaliteit die de meeste invloed hebben op het veiligheidsgevoel van Nederlanders zijn inbraak en diefstal (66%), gevolgd door bedreiging en mishandeling (53%). Ook speelt wat men zelf meemaakt in de leefomgeving een grote rol bij het veiligheidsgevoel. Misdaadprogramma's en berichten en video's op sociale media spelen juist de kleinste rol.

Nederlanders zijn sterker van mening dat de privacy van burgers bij het oplossen van misdrijven ondergeschikt is, dan dat de privacy van burgers altijd voorop staat.

Drugs en ondermijnende, georganiseerde criminaliteit & mensenhandel

In vergelijking tot lachgas, XTC en cocaïne, accepteren Nederlanders het gebruik van wiet/hasj meer. Ruim vier op de tien (44%) vinden dit gebruik acceptabel. Ook zijn bijna zes op de tien (58%) Nederlanders voor legalisering van deze drugs.

Bij de andere drugs vindt tussen de 18 (XTC) en 7 (lachgas) procent van de Nederlanders dit gebruik acceptabel. Nederlanders zijn ook minder voorstander van legalisatie van deze drugs. Twee op de tien zijn voorstander van legalisering van XTC, bij cocaïne en lachgas is dit één op de tien.

De voornaamste redenen voor Nederlanders die tegen legalisering van harddrugs zijn, is dat je met legalisering een signaal afgeeft dat gebruik goed is (68%) en dat je mensen moet beschermen tegen harddrugs (64%). Voorstanders van legalisering geven als voornaamste redenen dat het drugsgebruik beter te reguleren is (79%) en dat drugscriminelen zo geen kans krijgen (75%).

Drugs en ondermijnende, georganiseerde criminaliteit & mensenhandel

Bijna vier op de tien Nederlanders hebben gehoord van de term ondermijnende criminaliteit (38%). Het toenemende gebruik van geweld en liquidaties (45%), meer plekken waar criminelen het voor het zeggen hebben (43%) en de ondermijning van de rechtsorde (41%) zijn volgens Nederlanders de meest ernstige gevolgen van ondermijnende en georganiseerde criminaliteit.

Iets meer dan een op de tien (13%) Nederlanders is van mening dat politie en justitie goed in staat zijn georganiseerde en ondermijnende criminaliteit terug te dringen. Twee op de vier (42%) zijn van mening dat politie en justitie daarin slecht in staat zijn.

Nederlanders lijken gemotiveerd om tips te geven wanneer men iets merkt van georganiseerde of ondermijnende criminaliteit. Bijna driekwart van de Nederlanders (72%) zegt zeker of waarschijnlijk tips te geven aan de politie wanneer men hier iets van zou merken.

Van de Nederlanders die zeggen tips te zullen geven aan politie en justitie, zal driekwart dit doen omdat men vindt dat georganiseerde criminaliteit niet acceptabel is (76%). De Nederlanders die **niet** bereid zijn om tips te geven aan de politie, hebben als voornaamste reden dat ze niet bij georganiseerde en ondermijnende criminaliteit betrokken willen raken.

Ruim driekwart (77%) van de Nederlanders heeft geen signalen van mensenhandel opgemerkt. Drie op de tien Nederlanders hebben weleens signalen opgemerkt van mensenhandel, voornamelijk van arbeidsuitbuiting (15%).

Samenvatting [2/3]

Cybercrime

De helft van de Nederlanders vindt de financiële schade door cybercriminaliteit (51%) en de lage pakkans voor daders (49%) de meest ernstige aspecten van cybercriminaliteit.

De helft van de Nederlanders denkt dat de politie en justitie slecht in staat zijn om cybercriminaliteit terug te dringen. Negen procent denkt dat politie en justitie (zeer) goed in staat zijn om cybercriminaliteit terug te dringen.

Rechtsstaat

Nederlanders zijn verdeeld of iedereen gelijke mogelijkheden heeft om naar de rechter te stappen. Ruim een derde (36%) denkt dat iedereen gelijke mogelijkheden heeft om naar de rechter te stappen. Een bijna even grote groep denkt van niet (37%). Een meerderheid van de Nederlanders (60%) denkt dat de rechters in Nederland onafhankelijk zijn. Ruim een op de tien (13%) denkt dat dit niet zo is.

Ongeveer twee derde van de Nederlanders vindt dat er te lage straffen worden opgelegd in Nederland (64%) en ongeveer de helft vindt dat de gedetineerden te veel vrijheid hebben in de gevangenis (52%).

Rechtsstaat

Nederlanders zien de volgende twee redenen als het belangrijkste om gevangenisstraffen op te leggen: 'de samenleving veiliger maken door criminelen op te sluiten' (61%), 'aan de samenleving laten zien dat misdaad wordt bestraft' (52%).

Zes op de tien Nederlanders (59%) zijn voorstander van het onderdeel van de nieuwe Wet straffen en beschermen, waarbij gedetineerden met een gevangenisstraf van zes jaar en langer maximaal twee jaar eerder vrijkomen. Nederlanders staan positiever tegenover re-integratie dan verlov van gedetineerden. Vier op de tien (41%) vinden het een goede zaak dat gedetineerden op verlov kunnen. Zeven op de tien (69%) vinden het een goede zaak dat gedetineerden aan het eind van hun straf re-integreren.

Vier op de tien Nederlanders zijn van mening dat TBS Nederland veiliger maakt (42%). Een kwart vindt dat het TBS-systeem goed werkt (24%). De helft van de Nederlanders vindt dat er te weinig wordt gedaan voor slachtoffers en nabestaanden van misdrijven (51%). Slachtoffers een sterkere positie in het strafproces geven werkt volgens deze groep Nederlanders het beste om de ondersteuning van slachtoffers en nabestaanden te verbeteren.

Samenvatting [3/3]

Migratie en asielzoekers

Een derde van de Nederlanders (34%) vindt dat migratie een (heel) negatieve impact heeft op de Nederlandse samenleving. Iets minder dan twee op de tien (17%) zien migratie als iets positiefs.

Vier op de tien (42%) vinden dat de overheid onvoldoende rekening houdt met de Nederlandse samenleving/ cultuur in haar beleid gericht op arbeidsmigranten. Drie op de tien Nederlanders (31%) vinden dat de overheid voldoende rekening houdt met de Nederlandse economie in haar migratiebeleid gericht op arbeidsmigranten.

Ruim een derde vindt dat de Europese grens zeer of tamelijk goed bewaakt wordt (36%). Eén derde vindt deze bewaking tamelijk slecht of heel negatief (33%).

Nederlanders kregen een aantal dilemma's voorgelegd. Nederlanders blijken meer voorstander van het weigeren van asielzoekers aan de grens, dan de huidige internationale regels blijven toepassen.

Het andere dilemma was of verblijf zonder geldige verblijfsvergunning een misdrijf is of geen misdrijf is. Nederlanders zien dit in sterkere mate *wel* als misdrijf.

Het laatste dilemma ging over het dwingen van herkomstlanden tot medewerking of verleiden tot medewerking om de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers te bevorderen. Nederlanders zien meer in het dwingen van herkomstlanden.

Zes op de tien Nederlanders (59%) vinden dat mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld, altijd moeten worden opgevangen. Bijna de helft vindt dat Nederland een maximaal aantal asielzoekers moet opvangen (48%) en dat vluchtelingen in de regio moet worden opgevangen (47%).

Migratie en asielzoekers

Nederlanders zijn verdeeld in hun mening of Nederland voldoende of te veel asielzoekers opvangt. Iets meer dan vier op de tien (43%) Nederlanders vinden dat Nederland voldoende asielzoekers opvangt. Ruim een derde vindt dat Nederland te veel asielzoekers opvangt (35%).

De tijd die het kost voordat duidelijk is of iemand kan blijven is volgens driekwart (72%) van de Nederlanders niet acceptabel. Zes op de tien (62%) Nederlanders vinden dat de overheid onvoldoende doet om overlastgevende asielzoeker aan te pakken. De helft (49%) heeft het beeld dat de overheid onvoldoende doet om mensen zonder recht van verblijf terug te laten keren naar het herkomstland.

Sneller duidelijkheid geven of een asielzoeker kan blijven is volgens Nederlanders de beste oplossing voor de aanpak van overlast van asielzoekers (69%).

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Nederlanders vinden de belangrijkste kenmerken voor het ministerie van Justitie en Veiligheid: betrouwbaar, transparant en open. De helft vindt ook dat betrouwbaarheid van toepassing is op het ministerie. Transparant en open vinden twee op de tien van toepassing op het ministerie.

Driekwart heeft behoefte aan betere informatie vanuit Justitie en Veiligheid. De Ruim een derde heeft behoefte aan informatie over cybercriminaliteit (36%). Een ander thema waar men graag informatie over wil is terugkeer van migranten zonder recht op verblijf (33%).

1. Veiligheid

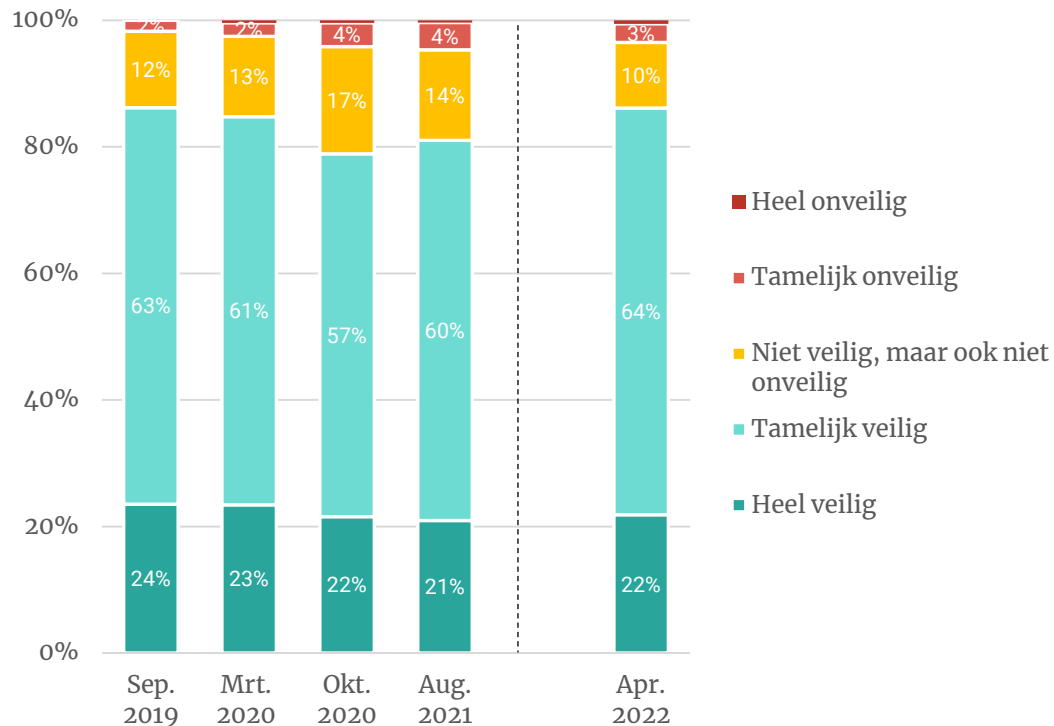

Ruime meerderheid Nederlanders voelt zich veilig in eigen land

Figuur 1. Hoe veilig voelt u zich in Nederland?

Basis: alle Nederlanders

Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Een ruime meerderheid van de Nederlanders voelt zich veilig in Nederland (86%). Een vijfde (22%) voelt zich heel veilig, twee derde voelt zich tamelijk veilig (64%). Dit beeld komt ongeveer overeen met de voorgaande jaren (2019 t/m 2021).

In de Veiligheidsmonitor van het ministerie van Justitie en Veiligheid en het CBS wordt tweejaarlijks aan een grote steekproef van minimaal 65.000 Nederlanders gevraagd naar het veiligheidsgevoel in de buurt en in het algemeen. Deze laat een vergelijkbaar beeld zien als de JenV Monitor. In de laatste meting van najaar 2021 was het veiligheidsgevoel van Nederlanders vergelijkbaar met de voorlaatste meting van najaar 2019. In de periode 2005-2019 was sprake van een verbetering van het veiligheidsgevoel ([CBS – Veiligheidsmonitor 2021](#)).

De Nederlanders die zich veilig voelen (n=1.063), kregen de vraag voorgelegd waardoor ze zich veilig voelen. Iets minder dan de helft van deze personen (46%) heeft hier een antwoord opgegeven. Deze open antwoorden zijn gecategoriseerd naar verschillende thema's. Dit overzicht staat op de volgende sheet (pagina 10). Sommige antwoorden pasten binnen meerdere categorieën, waardoor het aantal antwoorden hoger is dan het aantal personen dat deze vraag heeft beantwoord.

Dat men zich in Nederland veilig voelt, komt vooral door een veilige woon- en leefomgeving.

Nederlanders voelen zich vooral veilig door veilige woonomgeving

Thema's veiligheidsgevoel	Aantal keer genoemd*	Citaten (ter illustratie)
Veilige woon-/leefomgeving	359	<p>'Dat ik gewoon op straat of op het station geen geweld ervaar.'</p> <p>'Doordat ik zelden of nooit geweld zie, behulpzame mensen als iemand gevallen is. Weinig politie op straat en geen militairen draagt ook bij aan gevoel van veiligheid.'</p>
Sociale cohesie en controle, mensen kennen elkaar	152	<p>'Gemoedelijke sfeer op straat. Lage criminaliteitscijfers. Sociale controle.'</p> <p>'Wonen in dorp, dat biedt een relatief veilig gevoel, waar iedereen elkaar nog kent.'</p>
Situatie in Nederland (algemene vrijheid en veiligheid, welvaart, democratie, rechtsstaat)	103	<p>'We leven in een democratische rechtsstaat waar politie volgens mij weinig corrupt is. Het rechtssysteem is volgens mij onpartijdig.'</p> <p>'Eigenlijk heel eenvoudig: Ik voel mij in Nederland veilig tot heel veilig...'</p>
Eigen persoonlijke instelling/ houding	77	<p>'Zelfverzekerd, kan mij verweren of eventueel hard lopen.'</p> <p>'Rustige omgeving en ik ben niet bang aangelegd.'</p>
Het werk van politie en andere overheidsinstanties	75	<p>'Optreden van veiligheidsinstantie en politie.'</p> <p>'Preventieve maatregelen om criminaliteit tegen te gaan.'</p> <p>'Vrij bewegen, betrouwbare instituties en diensten, vertrouwen in mens en maatschappij'</p>
Aanwezigheid politie en handhaving/ beveiligingsmaatregelen eigen omgeving	90	<p>'Zichtbaarheid en benaderbaarheid van de politie.'</p> <p>'Inrichting openbare ruimte, aanwezigheid politie en handhaving.'</p> <p>'Minimale maar voldoende politie, camera en andere bewaking. Goede buurten met veel groen en open situaties. Politiek relatief neutraal.'</p>
Overig	23	<p>'Dat we onderdeel zijn van een groter geheel in Europa.'</p> <p>'Weet ik niet is een gevoel.'</p>

* Antwoorden van een persoon kunnen in meerdere categorieën vallen

Waardoor voelen Nederlanders zich onveilig?

Thema's onveiligheidsgevoel	Aantal keer genoemd*	Citaten (ter illustratie)
1. Wapens en geweld op straat	11	<i>'Door agressie onder invloed van drugs en alcohol gebruik.'</i> <i>'Toename steek- en wapenincidenten vooral bij jongeren.'</i>
2. Onveiligheid eigen buurt	7	<i>'De wijk waarin ik woon is niet veilig.'</i> <i>'Je durft niks meer te zeggen en bij groepjes blijf ik al helemaal uit de buurt.'</i>
3. Waarden/omgangsvormen	6	<i>'Het gebrek aan respect voor de medemens. Het toenemende egoïsme. Het algemeen gebrek van normen en waarden in de maatschappij.'</i>
4. Te weinig politie/handhaving	5	<i>'Ik voel mij onveilig omdat de politiemacht niet goed handelt of ingrijpt bij delicten.'</i>

* Antwoorden van een persoon kunnen in meerdere categorieën vallen

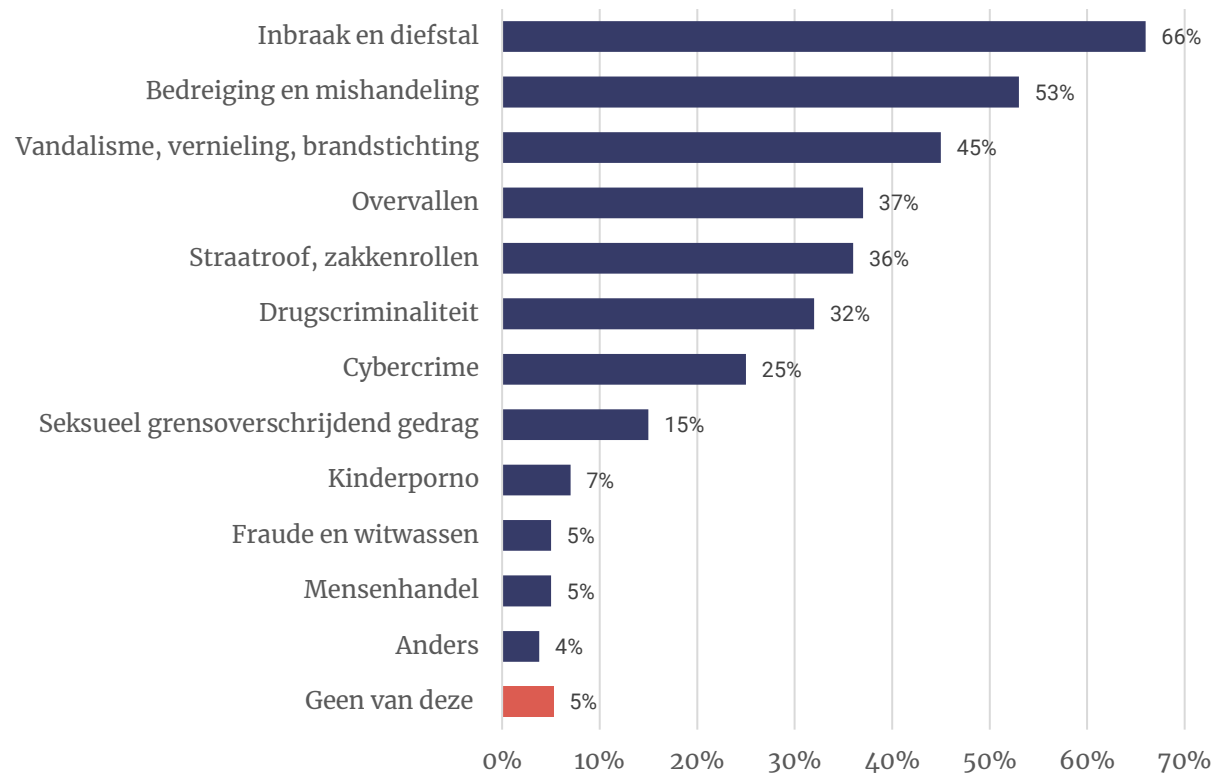
Vier procent van de Nederlanders voelen zich onveilig, aan hen is gevraagd waarom ze zich onveilig voelen. Van deze groep personen staan in de tabel de meest voorkomende redenen. Deze antwoorden geven een indicatief beeld van de mogelijke redenen waarom men zich onveilig voelt.

De meest voorkomende redenen waarom Nederlanders zich onveilig voelen zijn 'wapens en geweld op straat' en de onveiligheid in de eigen buurt. Wapens en geweld op straat is in de voorgaande meting ook het vaakst genoemd.

Inbraak en diefstal meeste invloed op veiligheidsgevoel

Figuur 2. Welke soorten criminaliteit hebben het meeste invloed op uw gevoel van veiligheid?
Maximaal vier antwoorden mogelijk Basis: alle Nederlanders

Aan Nederlanders is gevraagd welke soorten criminaliteit de meeste invloed hebben op hun gevoel van veiligheid.

De volgende vormen hebben de meeste invloed op het gevoel van veiligheid:

1. inbraak en diefstal (66%);
2. bedreiging en mishandeling (53%);
3. vandalisme, vernieling, brandstichting (45%);
4. overvallen (37%);
5. straatroof, zakkenrollen (36%) .

Inbraak en diefstal door de jaren meeste invloed op veiligheidsgevoel

De tabel op de volgende sheet geeft de rangordening weer van de soorten criminaliteit die van invloed zijn op het veiligheidsgevoel van Nederlanders, op basis van de vraag: ‘Welke soorten criminaliteit hebben het meeste invloed op uw gevoel van veiligheid?’ Deze rangordening is per meting gemaakt (september 2019, maart 2020, oktober 2020 , augustus 2021 en april 2022).

Inbraak en diefstal, en bedreiging en mishandeling vormen in de periode 2019 en 2022 steeds de top 2 van criminaliteitsvormen die de meeste invloed hebben op het gevoel van veiligheid van Nederlanders. Andere vormen die relatief veel invloed hebben op het veiligheidsgevoel van Nederlanders (top 5) zijn door de jaren heen: vandalisme, vernieling, brandstichting, straatroof, zakkenrollen en overvallen.

Kinderporno, mensenhandel en fraude en witwassen hebben relatief weinig invloed op het gevoel van veiligheid bij Nederlanders.

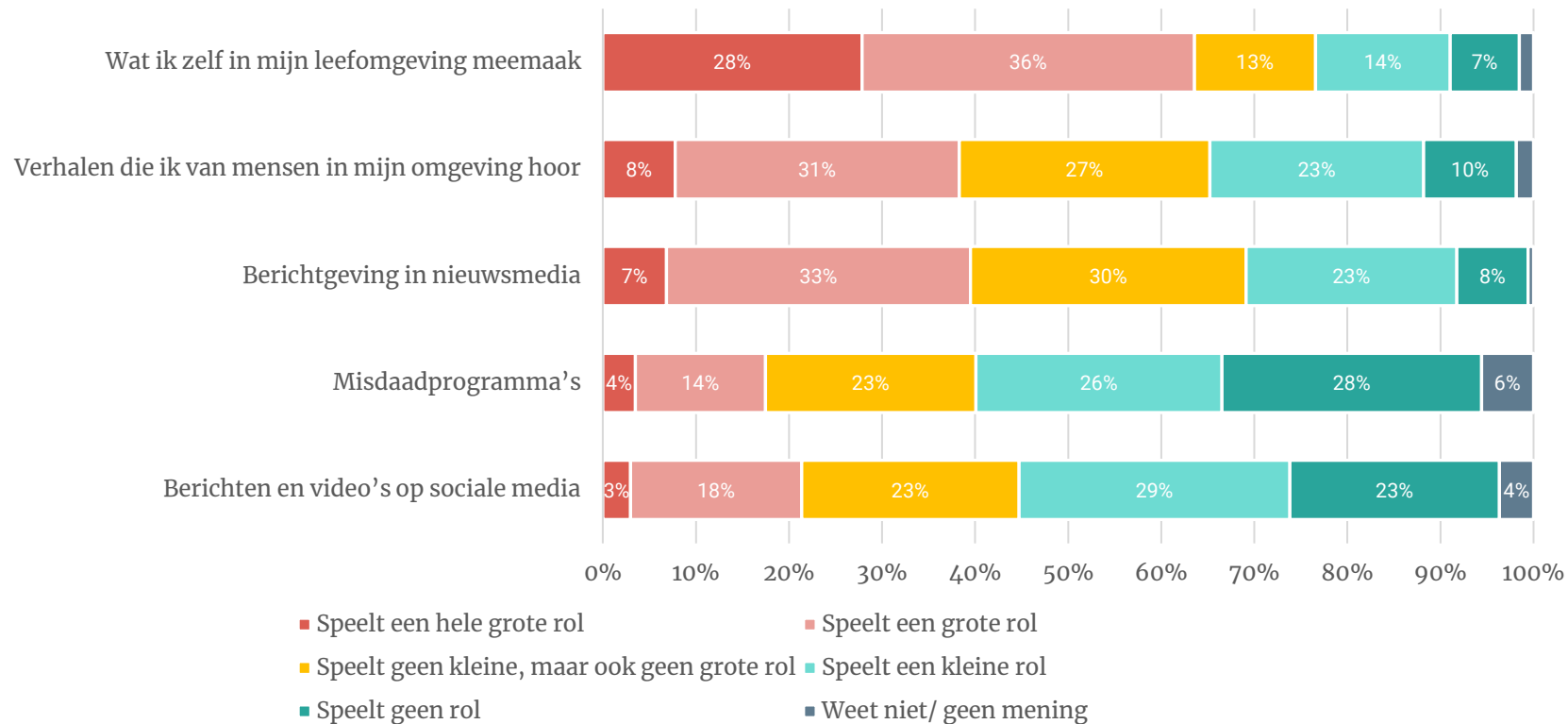
Rangorde invloed criminaliteit op veiligheidsgevoel

Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

September 2019	Maart 2020	Oktober 2020	Augustus 2021	April 2022
1. Inbraak en diefstal (68%)	1. Inbraak en diefstal (68%)	1. Inbraak en diefstal (65%)	1. Inbraak en diefstal (65%)	1. Inbraak en diefstal (66%)
2. Bedreiging en mishandeling (56%)	2. Bedreiging en mishandeling (55%)	2. Bedreiging en mishandeling (57%)	2. Bedreiging en mishandeling (59%)	2. Bedreiging en mishandeling (53%)
3. Aanranding en verkrachting (38%)	3. Straatroof, zakkenrollen (40%)	3. Overvallen (40%)	3. Vandalisme, vernieling, brandstichting (45%)	3. Vandalisme, vernieling, brandstichting (45%)
4. Straatroof, zakkenrollen (38%)	4. Overvallen (40%)	4. Vandalisme, vernieling, brandstichting (39%)	4. Overvallen (37%)	4. Overvallen (37%)
5. Overvallen (38%)	5. Vandalisme, vernieling, brandstichting (38%)	5. Straatroof, zakkenrollen (37%)	5. Straatroof, zakkenrollen (32%)	5. Straatroof, zakkenrollen (36%)
6. Vandalisme, vernieling, brandstichting (38%)	6. Aanranding en verkrachting (37%)	6. Aanranding en verkrachting (35%)	6. Aanranding en verkrachting (32%)	6. Drugscriminaliteit (32%)
7. Drugscriminaliteit (24%)	7. Drugscriminaliteit (20%)	7. Drugscriminaliteit (24%)	7. Drugscriminaliteit (30%)	7. Cybercrime (25%)
8. Cybercriminaliteit (17%)	8. Cybercriminaliteit (19%)	8. Cybercriminaliteit (20%)	8. Cybercriminaliteit (23%)	8. Seksueel grensoverschrijdend gedrag (15%)
9. Kinderporno (7%)	9. Kinderporno (7%)	9. Kinderporno (6%)	9. Kinderporno (6%)	9. Kinderporno (7%)
10. Fraude en witwassen (4%)	10. Mensenhandel (4%)	10. Mensenhandel (4%)	10. Mensenhandel (4%)	10. Mensenhandel (5%)
11. Mensenhandel (3%)	11. Fraude en witwassen (3%)	11. Fraude en witwassen (3%)	11. Fraude en witwassen (3%)	11. Fraude en witwassen (5%)

Eigen ervaringen meest bepalend voor veiligheidsgevoel

Figuur 3. Welke rol spelen de volgende factoren bij uw gevoel van veiligheid?
Basis: alle Nederlanders

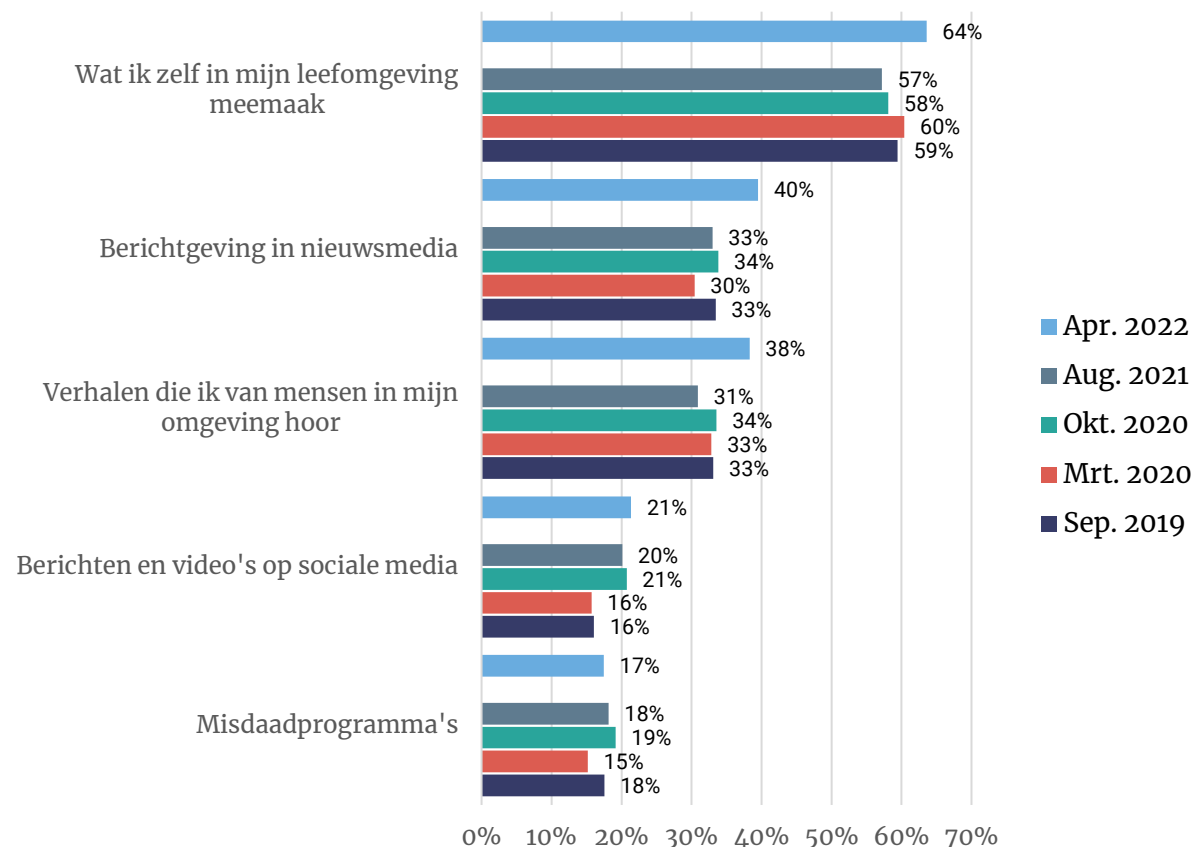
Voorals eigen ervaringen uit de leefomgeving hebben invloed op het gevoel van veiligheid. Bij bijna twee op de drie Nederlanders (64%) hebben deze ervaringen een grote rol op hun veiligheidsgevoel.

Informatie vanuit personen in hun omgeving en nieuwsmedia spelen voor vier op de tien Nederlanders (respectievelijk 39% en 40%) een (heel) grote rol in hun veiligheidsgevoel. Misdadprogramma's en sociale media spelen voor ongeveer een op vijf Nederlanders (resp. 18% en 21%) een (heel) grote rol.

Eigen ervaringen hebben sinds eerste meting meeste invloed op veiligheidsgevoel

Figuur 4. Welke rol spelen de volgende factoren bij uw gevoel van veiligheid? (% speelt (hele) grote rol)
basis: alle Nederlanders

Sinds de eerste meting in 2019 speelt wat men in de leefomgeving meemaakt de grootste rol in het gevoel van veiligheid. Wat men ziet op sociale media en in misdaadprogramma's speelt de – relatief – kleinste rol in het gevoel van veiligheid.

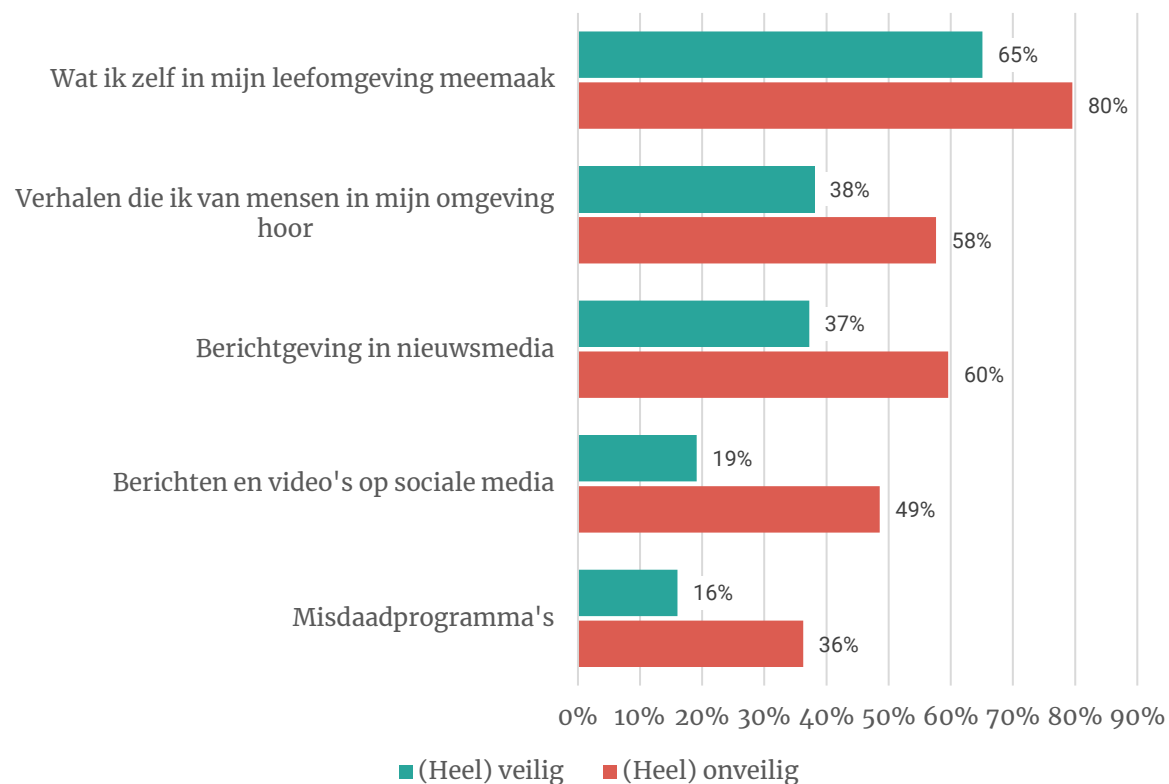
Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Eigen ervaringen hebben meeste invloed op veiligheidsgevoel - zowel bij Nederlanders die zich onveilig als veilig voelen

Figuur 5. Welke rol spelen de volgende factoren bij uw gevoel van veiligheid? Naar Nederlanders die zich (heel) veilig (n = 1.063) en (heel) onveilig (n = 41*) voelen, meting april 2022

In figuur 5 is een onderscheid gemaakt tussen de factoren die van invloed zijn op veiligheidsgevoel bij Nederlanders die zich (heel) veilig voelen (groene balk) en de Nederlanders die zich (heel) onveilig voelen (rode balk).

De figuur laat zien dat voor beide groepen ervaringen in de eigen leefomgeving de grootste rol spelen. Dit geldt voor 65 procent van de Nederlanders die zich veilig voelen en voor 80 procent van de Nederlanders die zich onveilig voelen.

Misdaadprogramma's hebben bij deze twee groepen de minste invloed op het veiligheidsgevoel. Dit geldt voor een 16 procent van de Nederlanders die zich veilig voelen en voor ruim een derde (36%) van de Nederlanders die zich onveilig voelen.

* De groep Nederlanders dat zich (heel) onveilig voelt, ligt onder de 50 waarnemingen. De uitkomsten van deze groep zijn hierdoor indicatief.

Privacy burgers in grotere mate ondergeschikt bij oplossen misdrijven

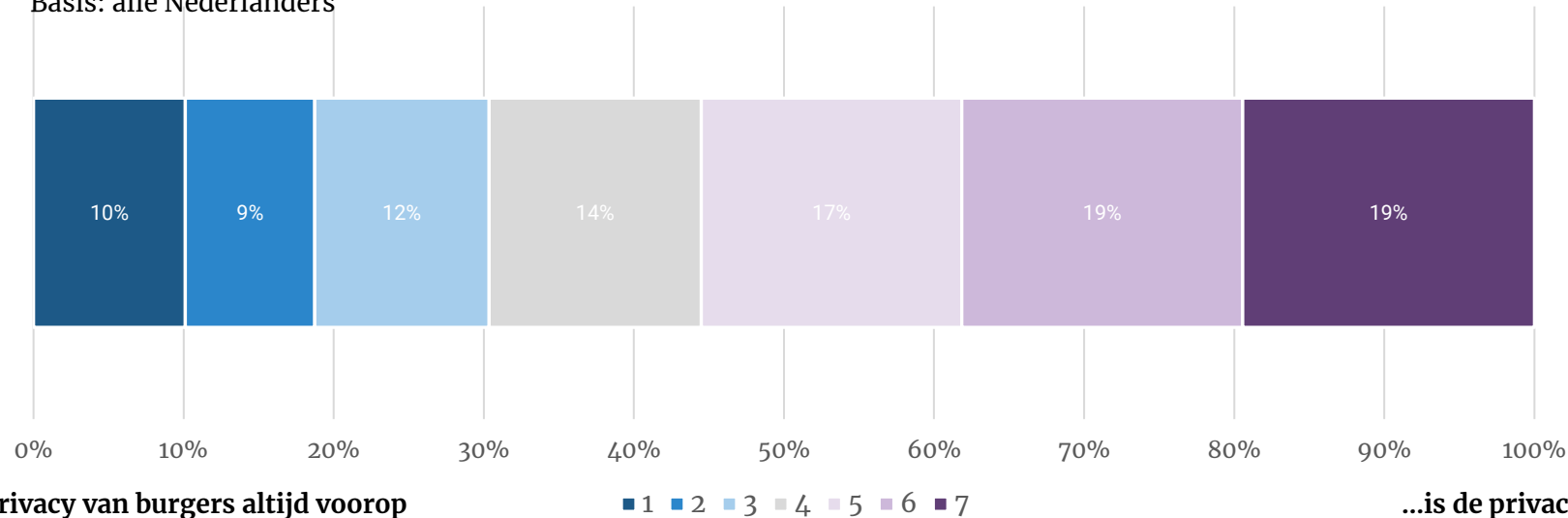
Nederlanders kregen de volgende tekst voorgelegd:

Politie en justitie verzamelen en gebruiken allerlei gegevens om misdrijven te kunnen oplossen. Maar politie en justitie moeten zich hierbij ook aan privacyregels houden. Denk aan regels over het gebruik van camerabeelden of uitwisselen van gegevens tussen de politie, gemeenten en de Belastingdienst.

Geef op de antwoordschaal aan welke omschrijving het beste overeenkomt met uw mening of situatie. Hoe dichterbij de omschrijving het gegeven antwoord staat, hoe beter de overeenkomst.

Figuur 6. Bij het oplossen van misdrijven door politie en justitie...

Basis: alle Nederlanders

...staat de privacy van burgers altijd voorop

...is de privacy van burgers ondergeschikt

Nederlanders zijn sterker van mening dat de privacy van burgers ondergeschikt is bij het oplossen van misdrijven dan dat de privacy van burgers altijd voorop staat.

Twee op de tien zijn het helemaal eens met het standpunt dat de privacy van burgers ondergeschikt is. Een op de tien is het er helemaal mee eens dat de privacy van burgers altijd voorop staat.

Verschillen naar geslacht en leeftijd

Geslacht

Mannen voelen zich veiliger in Nederland dan vrouwen. Een kwart (26%) van de mannen voelt zich heel veilig, ten opzichte van twee op de tien vrouwen (18%). Er zijn een aantal verschillen in factoren die van invloed zijn op het veiligheidsgevoel van mannen en vrouwen. Misdaadprogramma's op tv, berichtgeving in nieuwsmedia, berichten op sociale media en verhalen uit de eigen omgeving spelen meer een rol bij het veiligheidsgevoel van vrouwen dan van mannen.

Leeftijd

Jongere Nederlanders (18 t/m 34 jaar) voelen zich veiliger dan 65+'ers. Negen op de tien (91%) jongeren voelen zich (heel) veilig ten opzichte van acht op de tien (83%) 65+'ers. De uitkomsten laten hier een ander patroon zien dan in de Veiligheidsmonitor (CBS, 2021), waaruit blijkt dat Nederlanders minder gevoelens van onveiligheid ervaren naarmate zij ouder worden. De verklaring ligt onder andere in het verschil in vraagstelling en het perspectief van de vraag. Ook kan het verschil in uitvoering van het onderzoek een rol spelen.

Seksueel grensoverschrijdend gedrag heeft meer invloed op het veiligheidsgevoel van Nederlanders tot 34 jaar dan dat van oudere Nederlanders. Voor een derde (32%) van de 34-minners is seksueel grensoverschrijdend gedrag van invloed op hun veiligheidsgevoel. Bij drie procent van de 65+'ers is dit het geval. Vandalisme, vernieling en brandstichting zijn voor mensen boven de 50 meer van invloed op het gevoel van veiligheid dan voor de jongere leeftijdsgroepen. Bedreiging en mishandeling en overvallen heeft juist meer invloed op personen onder de 50.

Voor personen onder de 50 spelen wat ze zelf in hun leefomgeving meemaken en verhalen die ze horen een grotere rol in hun veiligheidsgevoel dan voor mensen boven de 50 jaar. Voor bijna acht op de tien (77%) jongeren (18 t/m 34) spelen ervaringen in hun leefomgeving een rol, ten opzichte van vier op de tien (41%) van de 65+'ers.

Bij vier op de tien (39%) van de jongeren staat de privacy van burgers bij het oplossen van misdrijven door politie en justitie altijd voorop, ten opzichte van een kwart (25%) van de 65+'ers.

Verschillen naar opleidingsniveau en stedelijkheid

Opleidingsniveau

Laagopgeleiden voelen zich minder vaak veilig dan middelbaar- en hoogopgeleiden. Bijna acht op de tien (78%) laagopgeleiden voelen zich (heel) veilig, ten opzichte van negen op de tien middelbaaropgeleiden (88%) en hoogopgeleiden (89%).

Seksueel grensoverschrijdend gedrag en overvallen zijn meer van invloed op het veiligheidsgevoel van hoog- dan van middelbaar- en laagopgeleiden.

Misdaadprogramma's spelen een grotere rol in het veiligheidsgevoel bij laagopgeleiden (24%) dan bij hoogopgeleiden (14%). Daarentegen spelen voor hoogopgeleiden verhalen die ze in hun omgeving horen een grotere rol (48% (heel) grote rol) dan voor middelbaar (35%) - en laagopgeleiden (24%).

Laagopgeleide Nederlanders zijn sterker van mening dat de privacy van burgers ondergeschikt is bij het oplossen van misdrijven (28%) in vergelijking tot middelbaar- en hoogopgeleide Nederlanders (respectievelijk 18% en 15%).

Stedelijkheid

Er is geen verschil in het gevoel van veiligheid tussen inwoners uit stedelijke gebieden en inwoners uit landelijk gebied.

Er zitten wel enkele verschillen tussen de mate van invloed van soorten criminaliteit op het veiligheidsgevoel. Voor vier op de tien (40%) inwoners uit stedelijke gebied spelen straatroof of zakkenrollen een rol in het veiligheidsgevoel ten opzichte van drie op de tien (28%) inwoners uit landelijk gebied. Kinderporno speelt juist een grotere rol voor inwoners uit landelijk gebied (9%) dan voor inwoners uit stedelijk gebied (6%).

Voor inwoners uit stedelijk gebied spelen wat ze zelf in hun leefomgeving meemaken (67%) en verhalen die ze in hun omgeving horen (40%) meer een rol bij het gevoel van veiligheid dan inwoners uit landelijk gebied (55% en 33%).

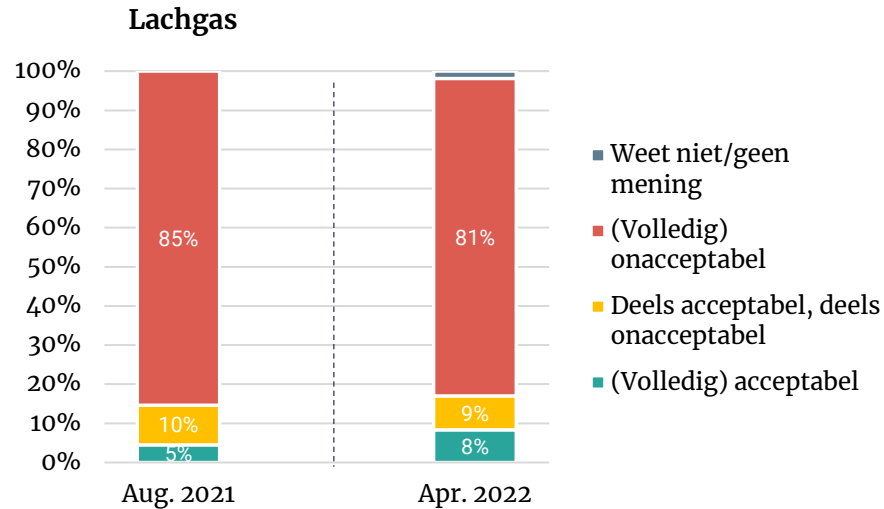
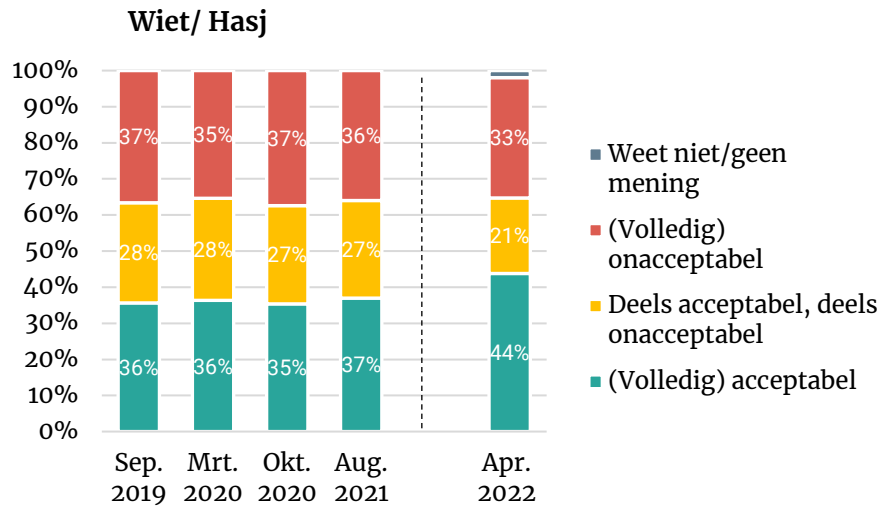

2. Drugs, ondermijnende en georganiseerde criminaliteit, en mensenhandel

Vier van de tien Nederlanders vinden gebruik wiet/hasj acceptabel

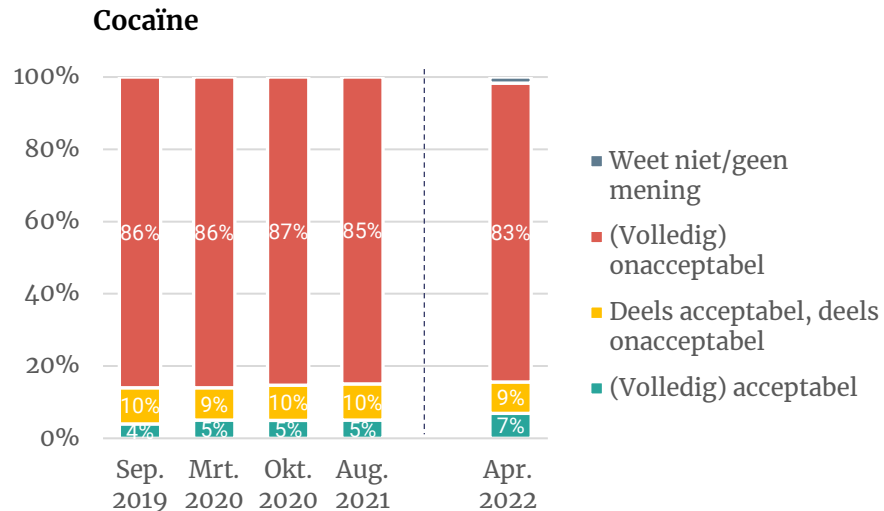
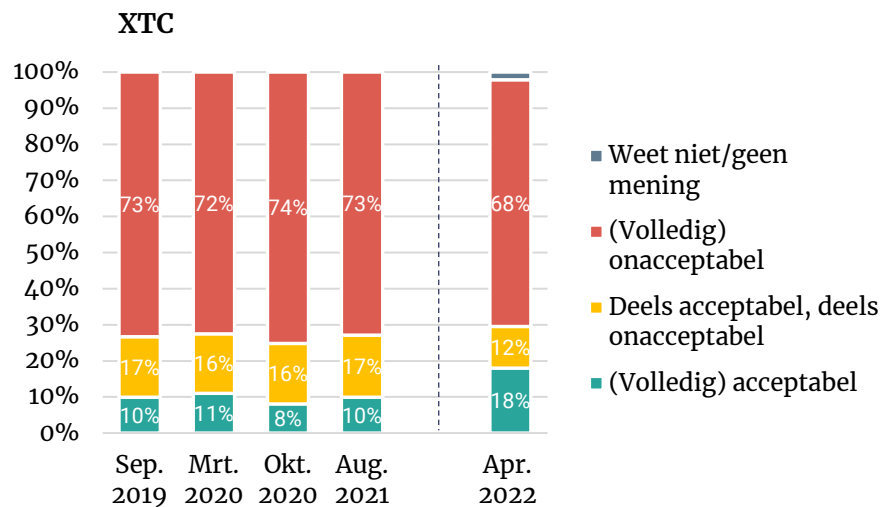
Figuur 7. Hoe acceptabel of onacceptabel vindt u het gebruik van de volgende drugs door mensen in Nederland?
basis: alle Nederlanders

In vergelijking tot lachgas, XTC en cocaïne, accepteren Nederlanders het gebruik van wiet/hasj meer. Ruim vier op de tien (44%) vinden dit gebruik acceptabel. Een derde (33%) vindt het gebruik van wiet/hasj onacceptabel.

(Ruim) acht op de tien Nederlanders zien het gebruik van cocaïne (83%) en lachgas (81%) als onacceptabel.

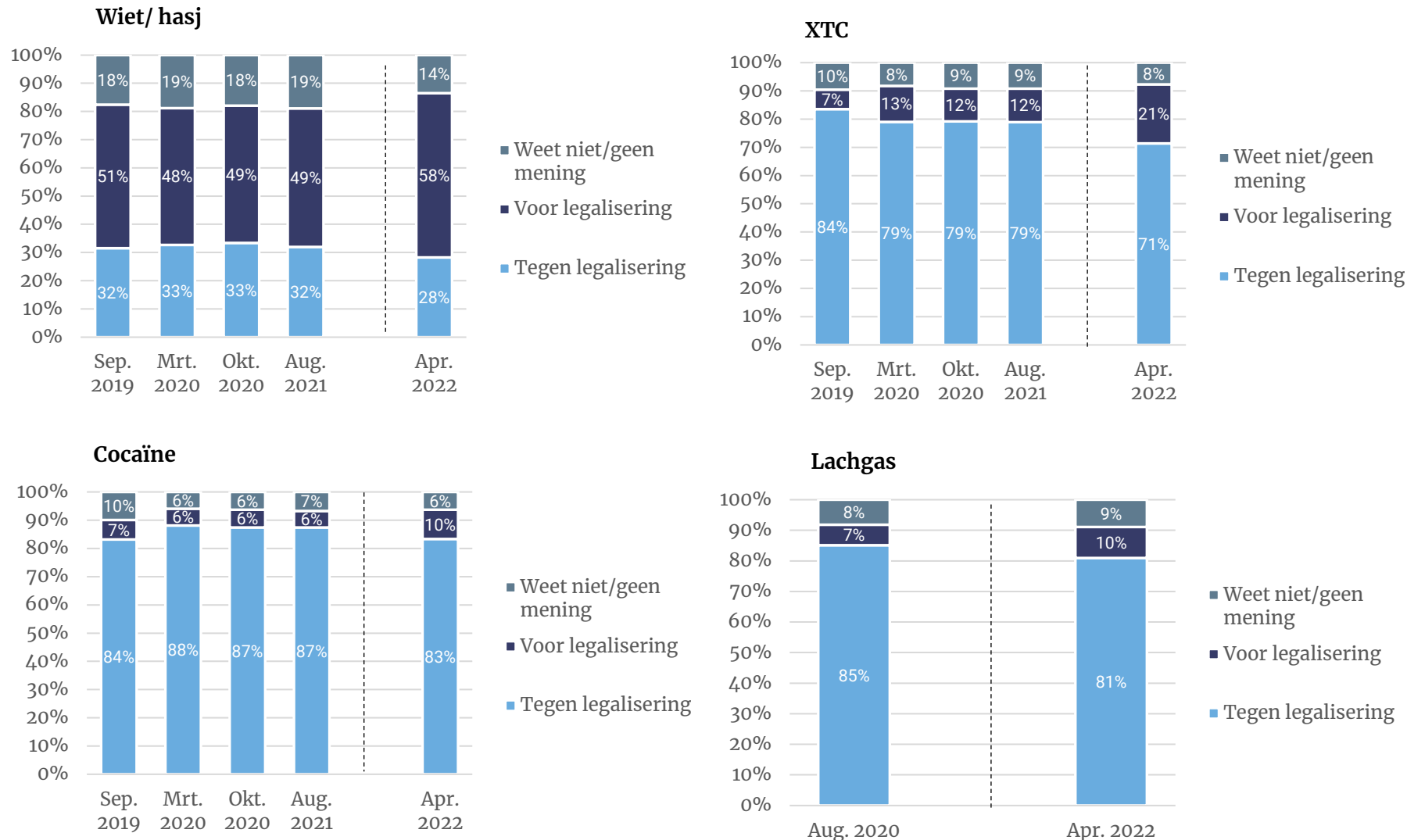
Bijna zeven op tien (68%) vinden het gebruik van XTC onacceptabel.

Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Ruim acht op de tien Nederlanders tegenstander van legalisering cocaine

Figuur 8. Bent u voor of tegen het legaliseren van...? basis: alle Nederlanders

De meeste Nederlanders zijn tegen het legaliseren van harddrugs (XTC en cocaine) en lachgas.

Acht op de tien vinden dat cocaine (83%) en lachgas (81%) niet legaal moeten worden. Zeven op de tien (71%) zijn tegen legalisering van XTC.

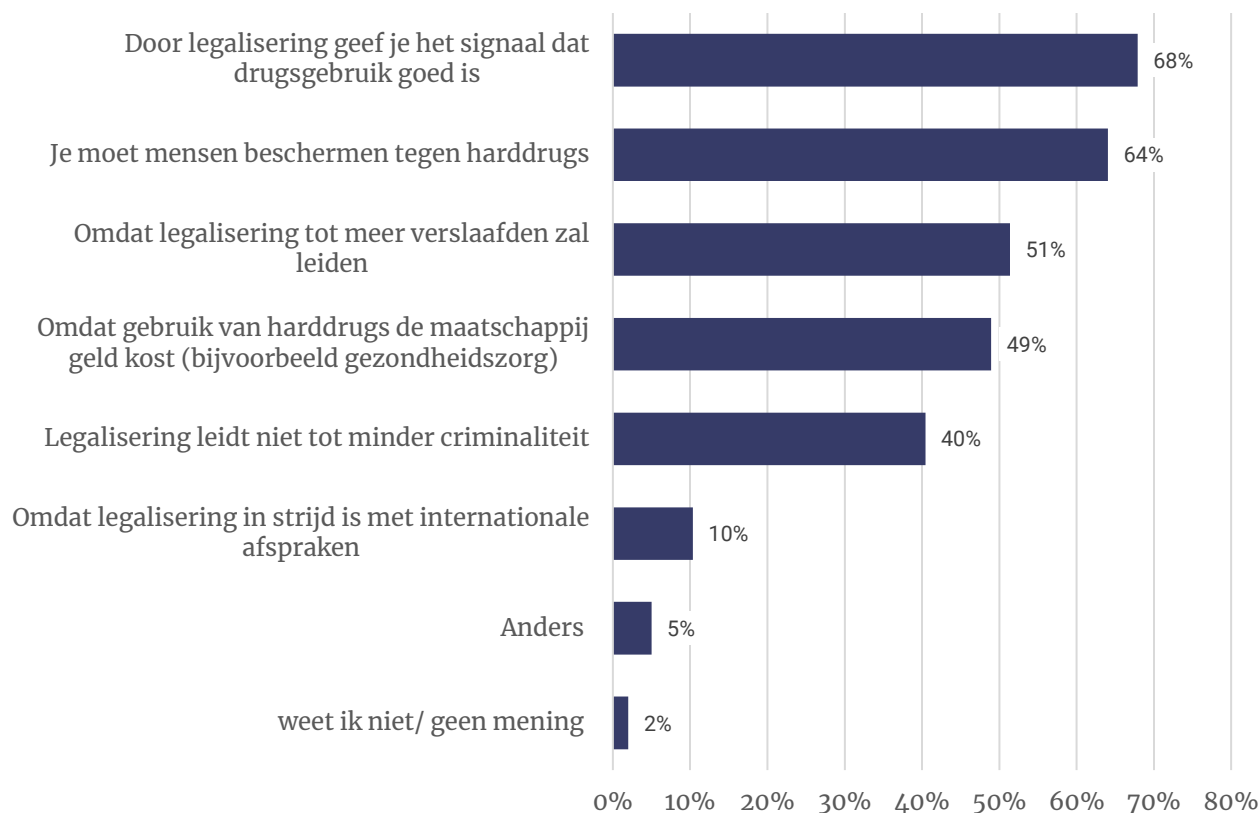
Legalisatie van softdrugs (wiet/hasj) kan op meer steun rekenen. Bijna zes op de tien (58%) vinden legalisering acceptabel.

Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Tegenstanders van legalisering harddrugs vinden signaal afgeven belangrijkste reden

Figuur 9. U gaf aan dat u tegen het legaliseren van XTC én cocaïne bent. Welke van de volgende redenen zijn voor u hierbij belangrijk? Meerdere antwoorden mogelijk

Basis: Nederlanders die tegen legalisering van XTC en cocaïne zijn (n = 980)

De twee belangrijkste redenen voor Nederlanders die tegen legalisering van harddrugs (cocaïne en XTC) zijn:

1. dat door legalisering hiervan een signaal wordt gegeven dat drugsgebruik goed is (68%);
2. dat je mensen moet beschermen tegen harddrugs (64%).

De helft van de tegenstanders vindt dat legalisering tot meer verslaafden zal leiden (51%) en dat gebruik van harddrugs de maatschappij geldt kost (49%).

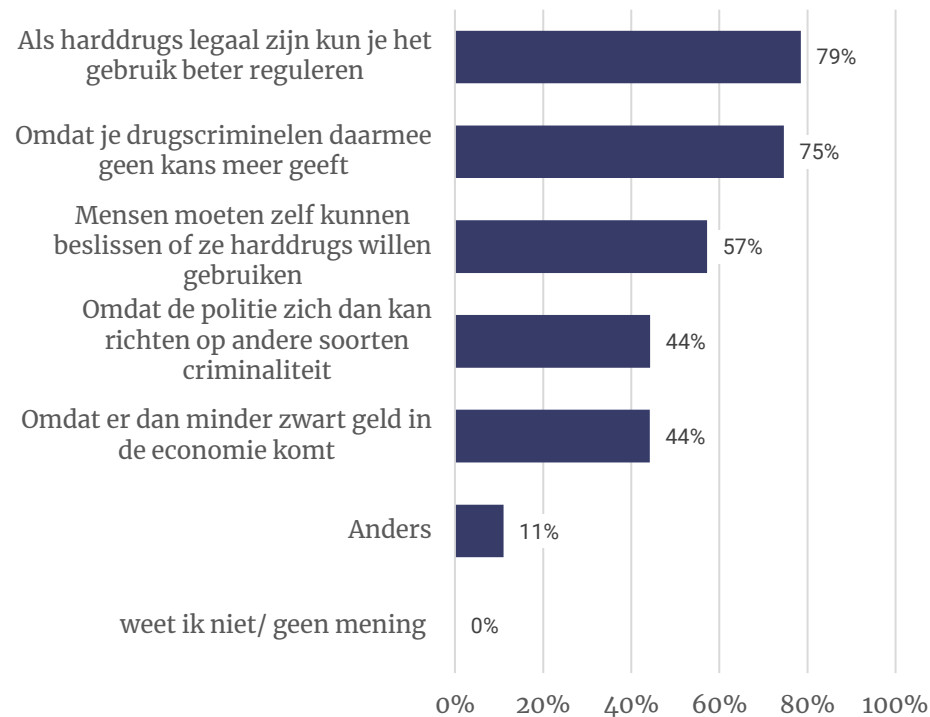
In voorgaande metingen waren voor Nederlanders – die tegen legalisering zijn van harddrugs – ook de twee voornaamste redenen dat door legalisering een signaal wordt afgegeven dat gebruik goed is en dat je mensen tegen harddrugs moet beschermen. Nederlanders zijn dus niet of nauwelijks veranderd in hun argumentatie tegen het legaliseren van harddrugsgebruik.

Regulatie harddrugs belangrijkste reden voor voorstanders legalisering

Figuur 10. U gaf aan dat u voor het legaliseren van XTC en cocaïne bent. Welke van de volgende redenen zijn hierbij voor u belangrijk? Meerdere antwoorden mogelijk
Basis: Nederlanders die voor het legaliseren van XTC en cocaïne (n= 102) zijn.

Nederlanders die voorstander zijn van de legalisering van harddrugs is gevraagd welke redenen voor hen hierbij belangrijk zijn.

De twee belangrijkste redenen voor hen zijn:

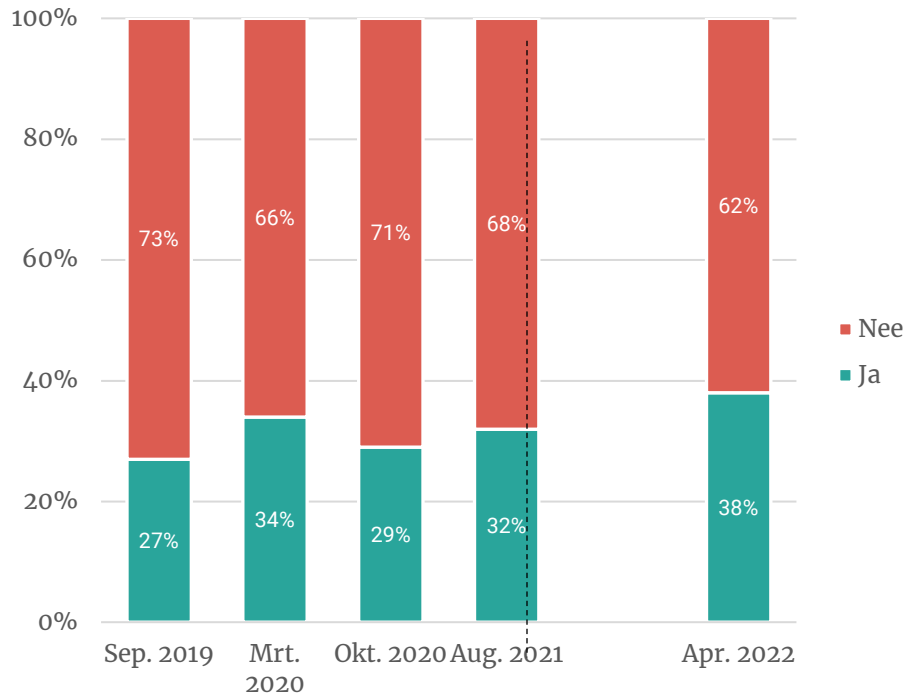
1. als harddrugs legaal zijn, kun je het gebruik beter reguleren (79%);
2. omdat je met legalisering drugscriminelen geen kans geeft (75%).

In de voorgaande metingen (2019- 2021) waren dit ook de twee belangrijkste argumenten van voorstanders van legalisering van harddrugs.

Vier op de tien Nederlanders kennen de term ondermijnende criminaliteit

Figuur 11. Hebt u weleens gehoord van de term "ondermijnende criminaliteit"?
Basis: alle Nederlanders

Bijna vier op de tien Nederlanders hebben gehoord van de term ondermijnende criminaliteit (38%), zes op de tien niet (62%). Voorgaande metingen was tussen de 27 procent (september 2019) en 34 procent (maart 2020) bekend met de term ondermijnende criminaliteit.

Nederlanders die bekend zijn met de term ondermijnende criminaliteit kregen de volgende vraag voorgelegd: *Waar aan denkt u als eerste bij "ondermijnende criminaliteit"?*

Men gaf uiteenlopende antwoorden. Thema's die vaak voorkomen zijn:

Fraude en witwassen:

'Gebruik maken van legale middelen zoals witwassen.'

'Witte boorden, fraude, afpersing'

'Witwassen, aankopen onroerend goed, auto's, nepwinkels'

De vermenging van de onder- en bovenwereld:

'Verweving van de onder- en bovenwereld. Waarbij criminelen bijvoorbeeld invloed 'kopen' bij bestuurders.'

Corruptie:

'Corruptie door bijvoorbeeld personeel die deel uitmaakt van malafide bedrijven, maar werkzaam zijn bij 'normale' bedrijven.'

'Infiltratie in de bovengrondse economie, corruptie bij overheidsdienaren.'

Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

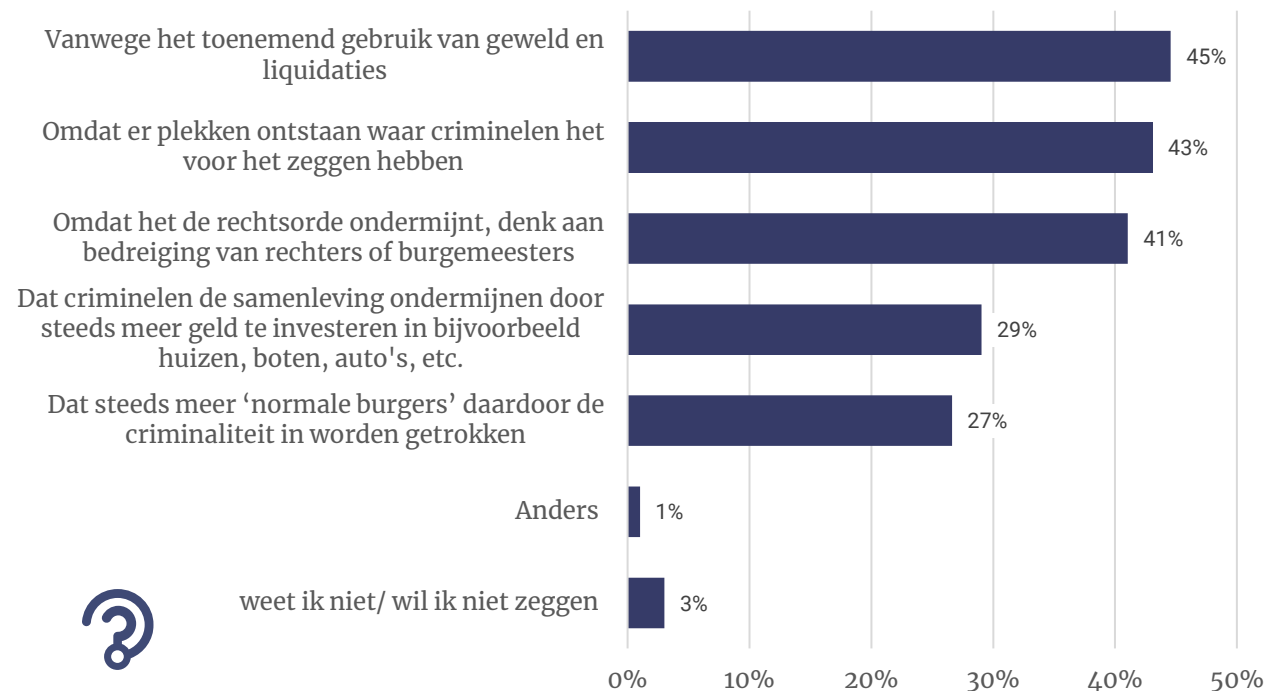
Geweld, liquidaties, ontstaan van plekken waar criminelen het voor het zeggen hebben en ondermijning rechtsorde ernstigste gevolgen ondermijning

Respondenten kregen de volgende tekst voorgelegd: *Als de georganiseerde criminaliteit (de “onderwereld”) gebruik maakt van legale diensten (uit de “bovenwereld”) om activiteiten uit te voeren, wordt dat ondermijnende criminaliteit genoemd. Denk aan:*

- een elektricien die een woning aanpast om wietteelt mogelijk te maken;
- een boer die een loods beschikbaar stelt om drugs te produceren;
- een financieel dienstverlener die crimineel geld witwast.

Soms werken mensen hier vrijwillig aan mee, soms worden ze omgekocht of bedreigd.

Figuur 12. Hieronder ziet u een aantal gevolgen van ondermijnende en georganiseerde criminaliteit. Welke daarvan vindt u het ernstigst? Basis: alle Nederlanders

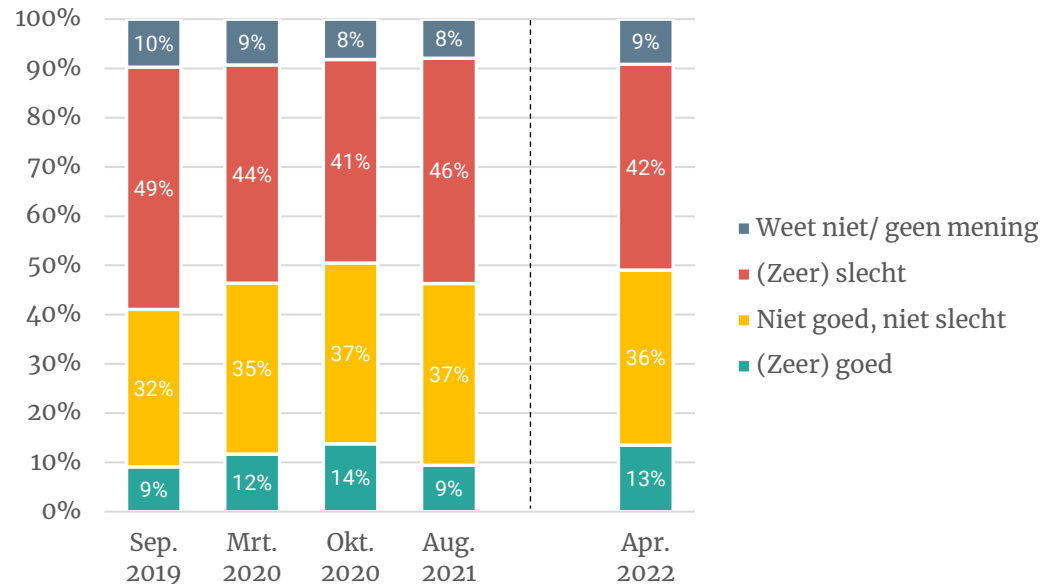
Het toenemende gebruik van geweld en liquidaties (45%), meer plekken waar criminelen het voor het zeggen hebben (43%) en de ondermijning van de rechtsorde (41%) zijn volgens Nederlanders de meest ernstige gevolgen van ondermijnende en georganiseerde criminaliteit.

In voorgaande metingen vonden Nederlanders het meest ernstige gevolg dat er door ondermijnende criminaliteit plekken ontstaan waar criminelen het voor het zeggen hebben. Het toenemend gebruik van geweld en liquidaties is sinds de voorjaarsmeting van 2020 door een grotere groep Nederlanders genoemd als zijnde een ernstig gevolg (2019: 35%).

Ruim vier op de tien Nederlanders vinden dat politie en justitie niet goed in staat zijn georganiseerde criminaliteit terug te dringen

Figuur 13. In welke mate zijn politie en justitie (Openbaar Ministerie) volgens u op dit moment in staat om georganiseerde* en ondermijnende criminaliteit terug te dringen?

Iets meer dan een op de tien (13%) Nederlanders is van mening dat politie en justitie (zeer) goed in staat zijn georganiseerde en ondermijnende criminaliteit terug te dringen. Ruim twee op de tien (42%) zijn van mening dat politie en justitie daarin (zeer) slecht in staat zijn.

Het beeld dat Nederlanders hebben van politie en justitie op dit vlak, is tussen 2019 en 2022 weinig veranderd.

Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

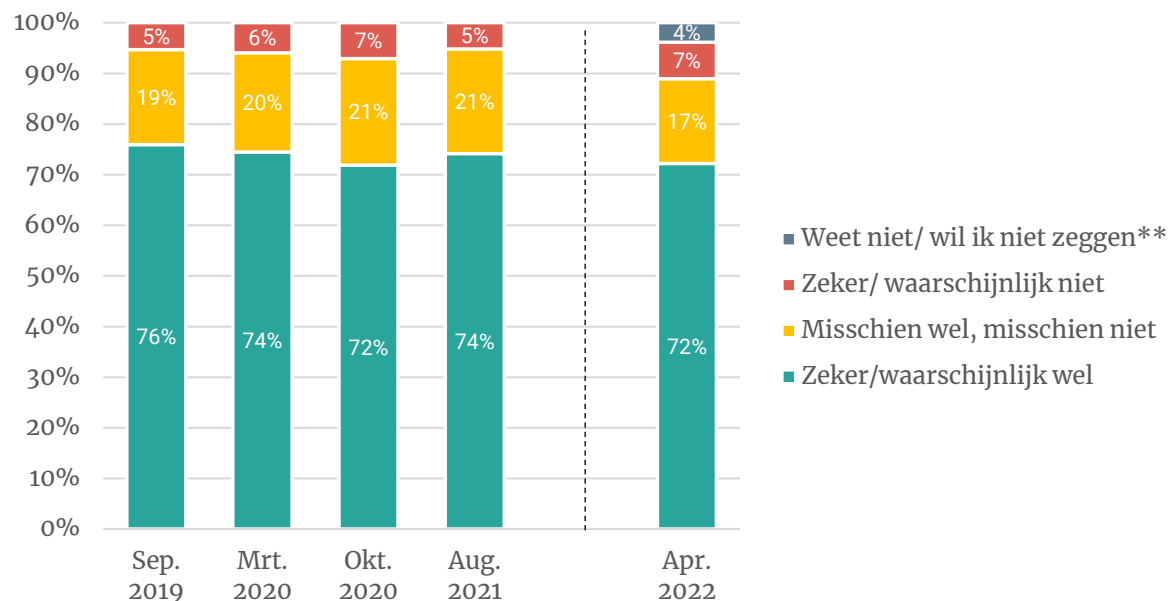
* In de meting van april 2022 is de vraagstelling uitgebreid met georganiseerde criminaliteit

Bijna driekwart zegt tips te zullen geven aan de politie over georganiseerde criminaliteit

Figuur 14. Zou u zelf bereid zijn tips te geven aan de politie als u iets merkt van georganiseerde* en ondermijnende criminaliteit in uw omgeving?

Basis: alle Nederlanders

Bijna driekwart van de Nederlanders (72%) zegt zeker of waarschijnlijk tips te geven aan de politie wanneer men iets merkt van georganiseerde of ondermijnende criminaliteit in de omgeving.

De bereidheid om tips te geven aan de politie is in lijn met vorige metingen.

Het percentage Nederlanders dat zegt bereid te zijn om tips te geven is relatief hoog. Dit kan liggen aan de vraagstelling. Er is gevraagd naar bereidheid om iets te doen en *niet* of men daadwerkelijk tips zal geven. Het daadwerkelijke meldingspercentage zal lager liggen.

Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

* In 2022 is de categorie ‘weet ik niet/wil ik niet zeggen’ toegevoegd

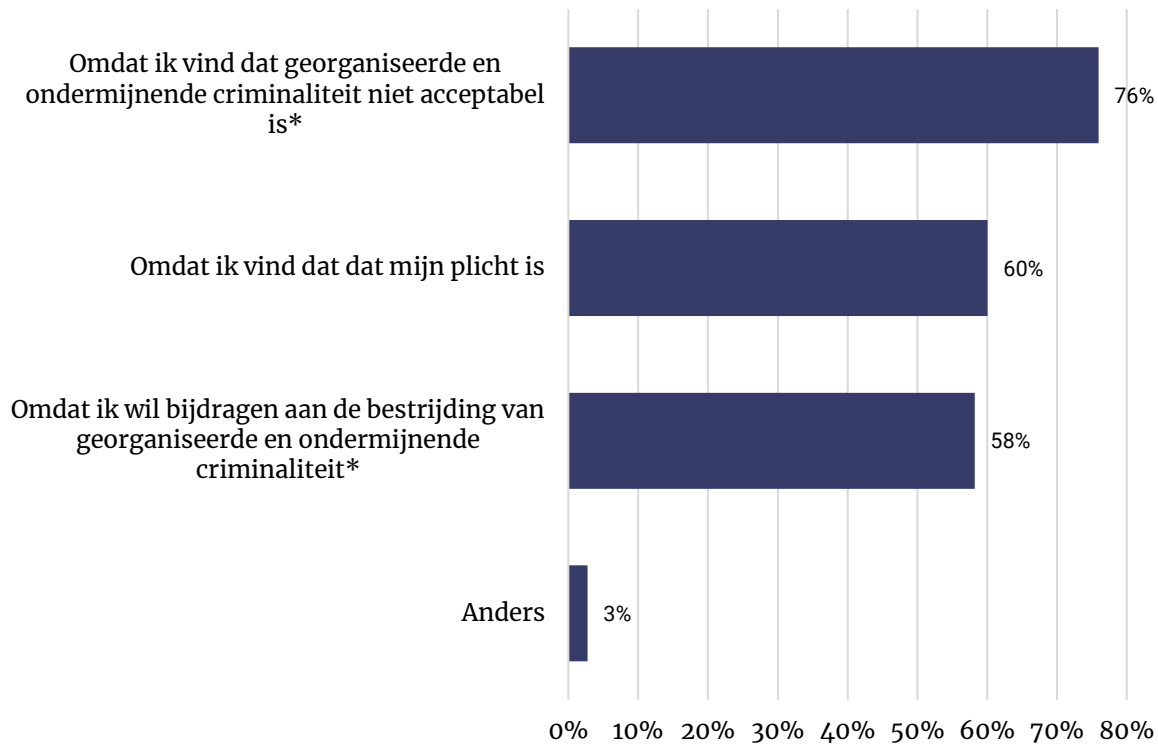
* In de meting van april 2022 is de vraagstelling uitgebreid met georganiseerde criminaliteit.

Belangrijkste redenen om wel/ tips te geven

Figuur 15. Waarom zou u wel bereid zijn tips aan de politie te geven?

Basis: inwoners die wel bereid zijn om tips te geven (n = 930)

Nederlanders die zeggen bereid te zijn om tips te geven aan de politie, wanneer men iets merkt van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit, zijn gevraagd waarom ze hiertoe bereid zijn.

Driekwart is bereid om tips te geven aan de politie om dat men vindt dat georganiseerde criminaliteit niet acceptabel is (76%). Zes op de tien noemen als reden dat het een plicht is (60%) en dat men wil bijdragen aan de bestrijding van deze vorm van criminaliteit (58%).

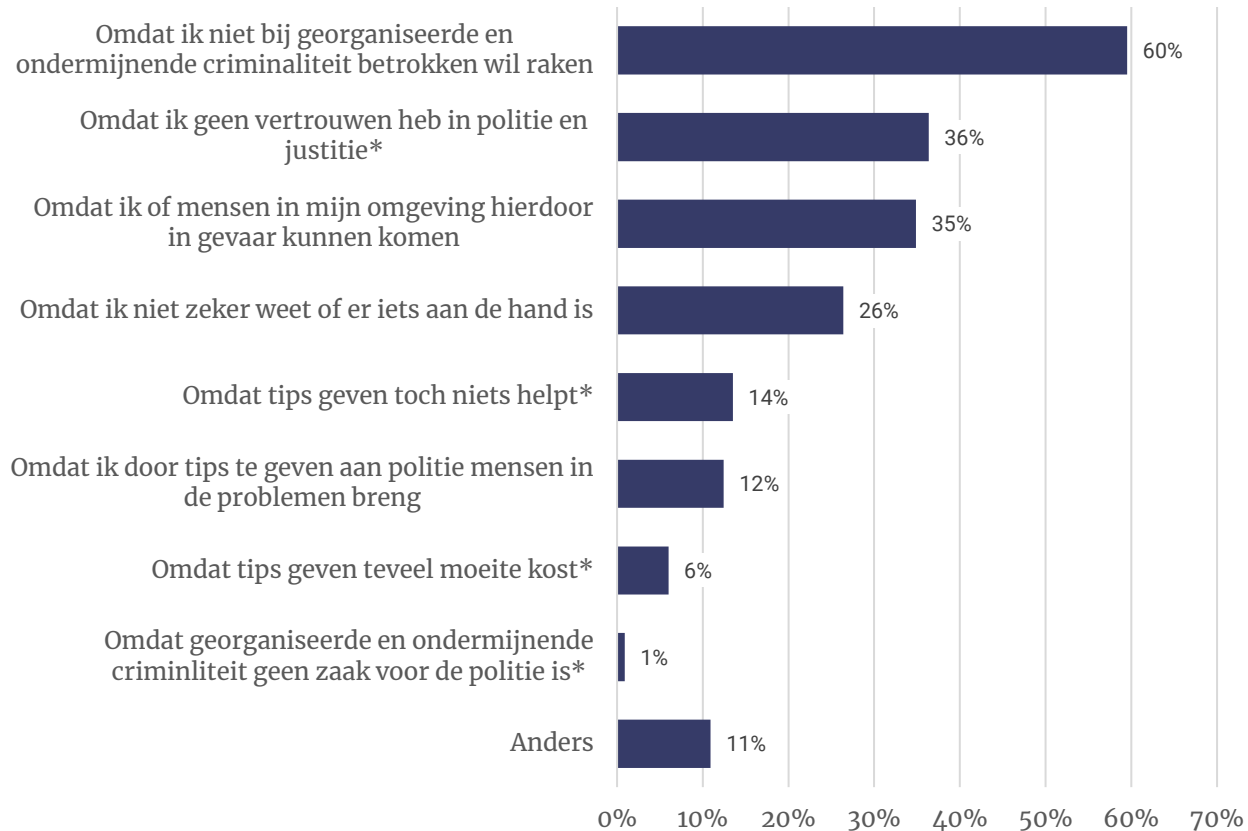
In de vorige metingen waren voor Nederlanders plichtsgevoel en bijdragen aan bestrijding van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit, de belangrijkste redenen voor Nederlanders om bereid zijn om tips te geven aan de politie. Het niet acceptabel zijn, vormde destijds een relatief minder belangrijk argument. Een mogelijke verklaring is de gewijzigde formulering van de vraag.

* In de meting van april 2022 zijn de uitspraken uitgebreid met georganiseerde en ondermijnende criminaliteit.

Belangrijkste reden om *geen* tips te geven

Figuur 16. Waarom zou u niet bereid zijn tips aan de politie te geven?
Basis: inwoners die niet bereid zijn om tips te geven, n = 75

*Stellingen zijn in voorgaande metingen niet opgenomen

Nederlanders die zeggen niet bereid te zijn om tips te geven aan de politie, zijn ook gevraagd waarom ze dit *niet* zouden doen. De angst om bij georganiseerde en ondermijnende criminaliteit betrokken te raken, is voor hen de belangrijkste reden om waarschijnlijk geen tips aan de politie te geven. De moeite die het kost om tips te geven aan de politie is het minst doorslaggevend (6%).

In de voorgaande metingen zijn minder stellingen voorgelegd aan de groep Nederlanders die geen tips zou geven. Hierdoor is de vergelijkbaarheid niet optimaal. Echter was in de voorgaande meting (augustus 2021) ook de belangrijkste reden dat men niet betrokken wil raken bij ondermijnende criminaliteit (60%).

De andere redenen waren:

2. omdat ik of mensen in mijn omgeving hierdoor in gevaar kunnen komen (42%);
3. omdat ik niet zeker weet of er iets aan de hand is (16%);
4. omdat ik daardoor mensen in de problemen breng (10%).

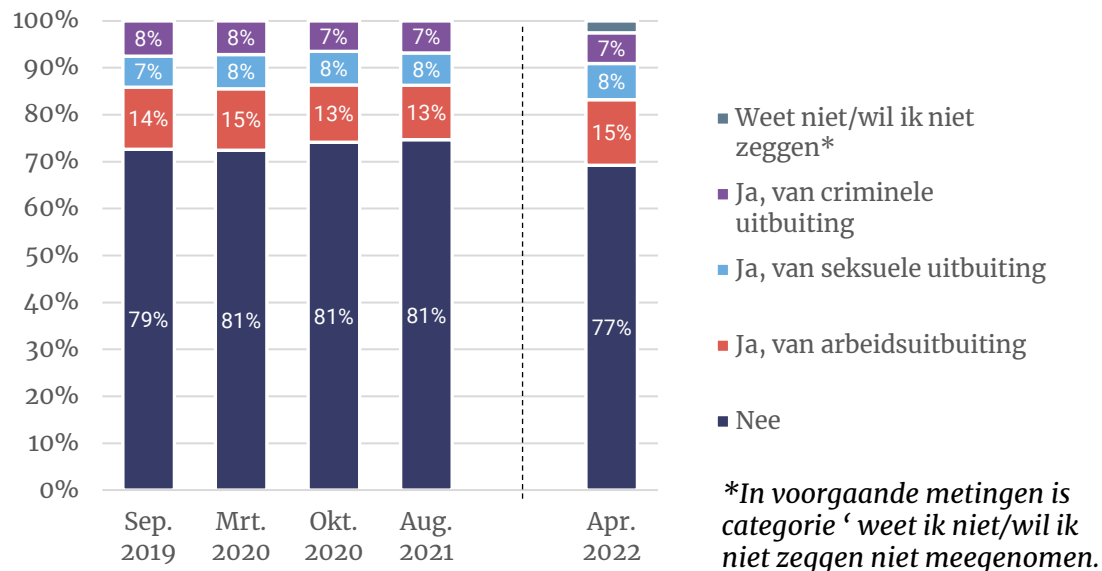

Drie op de tien Nederlanders zegt signalen van mensenhandel te hebben opgemerkt

Respondenten kregen de volgende informatie voorgelegd: *De volgende vraag gaat over mensenhandel. Hiermee wordt uitbuiting van mensen bedoeld. Voorbeelden van mensenhandel zijn:*

- *seksuele uitbuiting: onvrijwillig werken in de prostitutie;*
- *arbeidsuitbuiting: inkomsten afdragen en/of onder slechte omstandigheden werken, bijvoorbeeld in de landbouw, horeca of beautysalons;*
- *criminele uitbuiting, bijvoorbeeld de inzet van kinderen als zakkenrollers.*

Figuur 17. Hebt u weleens signalen opgemerkt van deze voorbeelden van mensenhandel? Basis: alle Nederlanders

Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Respondenten kregen een korte toelichting over verschillende vormen van mensenhandel. Hierna kregen ze de vraag of ze weleens signalen hiervan hebben opgevangen. Ruim driekwart (77%) van de Nederlanders heeft geen signalen van mensenhandel opgemerkt. Drie op de tien Nederlanders hebben weleens signalen opgemerkt van mensenhandel, voornamelijk van arbeidsuitbuiting (15%). Deze uitkomsten zijn in lijn met de voorgaande metingen.

Mogelijk ligt het aan de vraagstelling dat het percentage dat wel eens signalen van mensenhandel heeft opgemerkt hoger is dan verwacht. Opmerken van mensenhandel kan namelijk breed zijn opgevat, van het lezen via (lokale) media of horen van personen in de omgeving, tot aan het daadwerkelijk zelf waarnemen.

De personen die *wel* signalen van mensenhandel hebben opgemerkt, is gevraagd of ze weten wat ze moeten doen. Iets meer dan de helft (53%) weet dit niet. Iets minder dan de helft (47%) weet wel wat ze moeten doen. Dit komt overeen met de voorgaande metingen.

De personen die *wel* wisten wat ze moesten doen, gaven aan dat ze dit op de volgende manieren zouden doen:

- aangifte doen bij de politie;
- melden bij de politie/ het informeren van de politie;
- een enkele persoon noemde: instanties hiervan op de hoogte brengen, hiervan een melding maken bij deze instanties (welke instanties werd niet genoemd).

Verschillen naar geslacht en leeftijd

Geslacht

De acceptatie van drugs is hoger onder mannen dan onder vrouwen. De helft (49%) van de mannen vindt bijvoorbeeld wiet en hasj (volledig) acceptabel, ten opzichte van vier op de tien (39%) vrouwen.

Mannen (75%) zijn vaker bereid tips te geven aan de politie als ze iets merken van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit dan vrouwen. Driekwart van de mannen (75%) zou dit zeker of waarschijnlijk doen, ten opzichte van zeven op de tien (69%) vrouwen.

Mannen (10%) hebben vaker signalen van criminele uitbuiting (bij mensenhandel) opgemerkt dan vrouwen (5%).

Leeftijd

De acceptatie van het gebruik van de vier verschillende soorten drugs (hasj/wiet, XTC, cocaïne, lachgas) ligt hoger onder jongeren (18 t/m 34 jaar) dan onder personen boven de 35 jaar. De acceptatie voor het gebruik neemt ook af naarmate iemand ouder is.

Jongeren onder de 35 jaar zijn vaker voor het legaliseren van alle vier de soorten drugs dan de oudere leeftijdscategorieën. Zo is 38 procent van de jongeren tussen de 18 en de 34 jaar voor de legalisering van XTC, ten opzichte van 5 procent van de 65+'ers.

Nederlanders boven de 50 jaar zijn vaker bereid tips te geven aan de politie als ze iets merken van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit dan Nederlanders onder de 50 jaar.

Verschillen naar opleidingsniveau en stedelijkheid

Opleidingsniveau

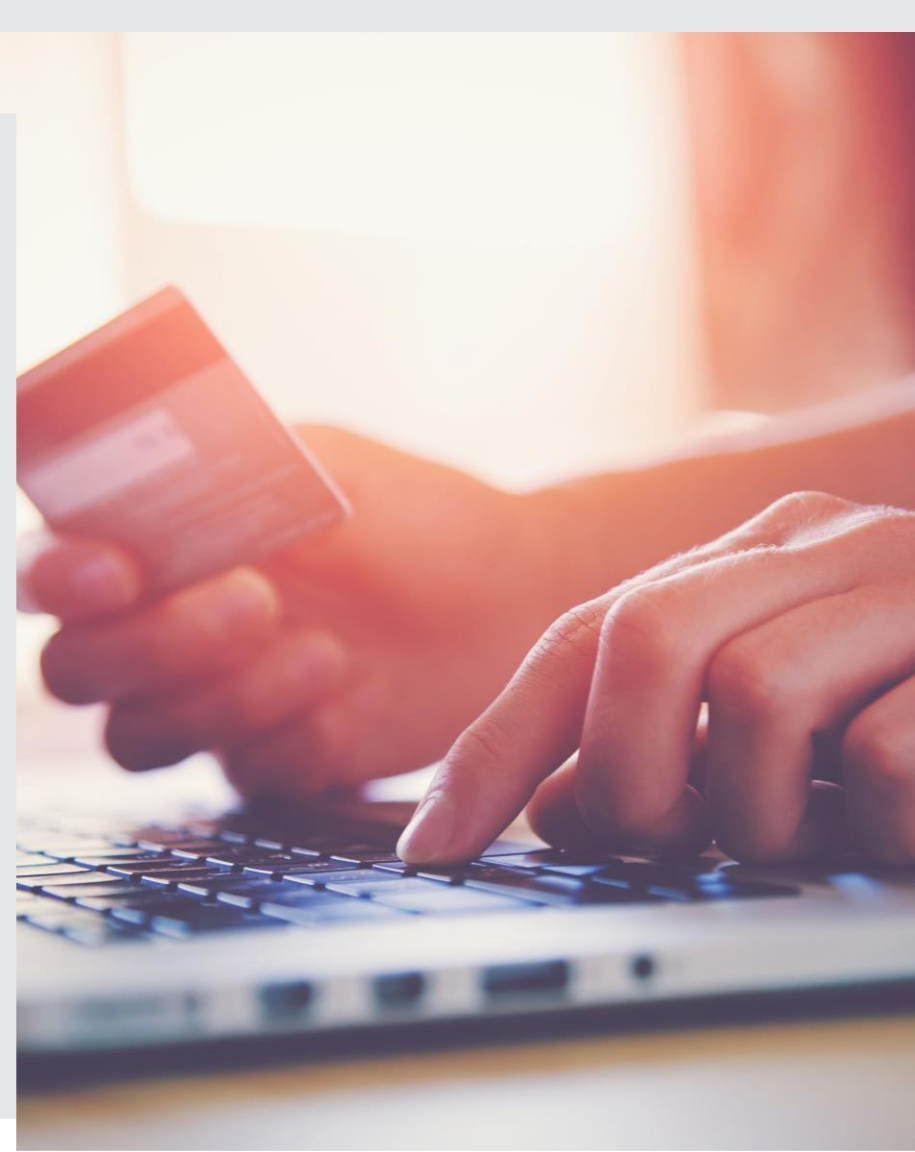
Hoger opgeleiden accepteren het gebruik van de verschillende soorten drugs meer dan laagopgeleiden. Ook zijn hoogopgeleiden meer voorstander van het legaliseren van wiet en hasj (63%), XTC (30%) en lachgas (14%) dan laagopgeleiden (respectievelijk 49%, 9% en 5%). Dit geldt ook voor het legaliseren van cocaïne. 14 procent van de hoogopgeleiden is hier voorstander van, in vergelijking tot 9 procent van de middelbaaropgeleiden.

Stedelijkheid

De acceptatie van het gebruik van wiet en hasj (49%), XTC (21%) en lachgas (10%) ligt hoger bij inwoners uit stedelijk gebied dan bij inwoners uit landelijk gebied (respectievelijk 33%, 10% en 5%). Inwoners uit stedelijk gebied zijn ook vaker voor het legaliseren van de vier soorten drugs dan inwoners uit landelijk gebied.

3. Cybercrime

Schade en lage pakkans ernstigste kenmerken cybercriminaliteit

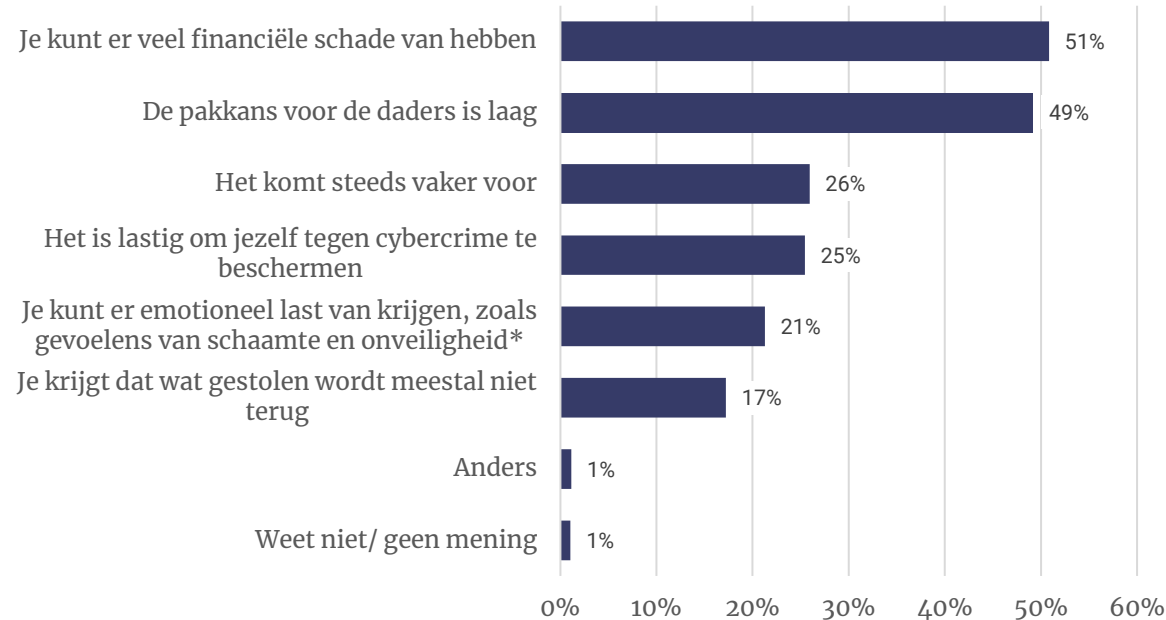
Respondenten kregen de volgende tekst voorgelegd: *Cybercriminaliteit is een vorm van criminaliteit waarbij gebruik wordt gemaakt van het internet. Voorbeelden zijn:*

- *computers hacken om geld over te maken naar een criminele bankrekening;*
- *consumenten oplichten op websites zoals Marktplaats;*
- *nepmails sturen om achter persoonsgegevens en wachtwoorden te komen;*
- *gevoelige informatie verzamelen van mensen om ze daarmee af te persen.*

Figuur 18. Hieronder ziet u een aantal kenmerken van cybercriminaliteit.

Welke daarvan vindt u het ernstigst? Basis: alle Nederlanders

U kunt maximaal twee antwoorden kiezen

* Stelling niet opgenomen in voorgaande metingen

Voorjaarsmeting JenV Monitor – juni 2022

De respondenten kregen een aantal kenmerken van cybercriminaliteit voorgelegd. Ze konden hieruit twee kenmerken kiezen die ze het ernstigst vinden. De helft van de Nederlanders vindt het hebben van financiële schade (51%) en de lage pakkans voor daders (49%) ernstige kenmerken van cybercriminaliteit.

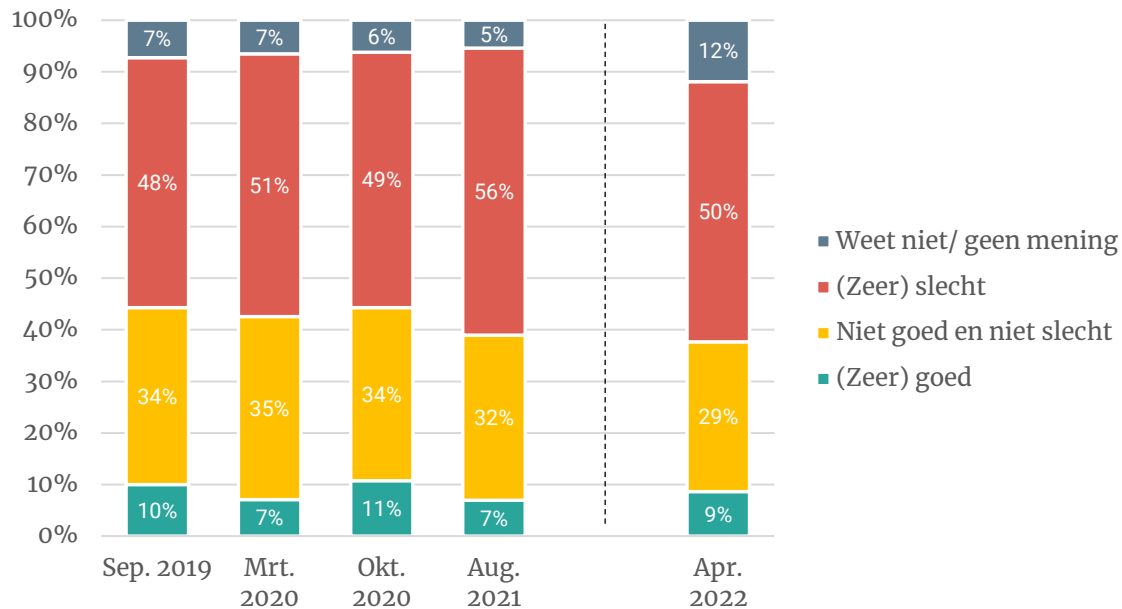
Een vijfde (21%) vindt de emotionele schade die je hiervan kan krijgen het ernstigst. In voorgaande metingen waren 'je kunt er veel financiële schade van hebben' en 'de pakkans voor de daders is laag', volgens Nederlanders ook de meest ernstige kenmerken van cybercriminaliteit.

In de Veiligheidsmonitor is slachtoffers gevraagd naar de gevolgen van online criminaliteit. Hieruit blijkt dat slachtoffers van online criminaliteit meer emotionele dan financiële problemen van het delict hebben ondervonden. Vijftien procent van de slachtoffers van cybercrime had last van emotionele of psychische problemen, 7 procent kreeg financiële problemen.

Helpt Nederlanders denkt dat politie en justitie slecht in staat zijn cybercriminaliteit terug te dringen

Figuur 19. In welke mate zijn politie en justitie (Openbaar Ministerie) volgens u op dit moment in staat om cybercriminaliteit terug te dringen? Basis: alle Nederlanders

De helft van de Nederlanders denkt dat de politie en justitie slecht in staat zijn om cybercriminaliteit terug te dringen. Negen procent denkt dat politie en justitie (zeer) goed in staat zijn om cybercriminaliteit terug te dringen.

Voorgaande metingen had ook ongeveer de helft het idee dat justitie en politie (zeer) slecht in staat zijn om cybercriminaliteit terug te dringen.

Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Verschillen naar geslacht en leeftijd

Geslacht

Als er wordt gekeken naar kenmerken van cybercrime zijn er diverse verschillen tussen mannen en vrouwen. Vrouwen vinden de emotionele last en dat het steeds vaker voorkomt ernstigere kenmerken van cybercrime dan mannen. Mannen vinden juist de lage pakkans voor de dader een ernstiger kenmerk.

Mannen zijn meer van mening dan vrouwen dat de mate waarop politie en justitie in staat zijn om cybercriminaliteit terug te dringen onvoldoende is. Meer dan de helft van de mannen (54%) denkt dat politie en justitie hier (zeer) slecht in staat zijn, ten opzichte van 47 procent van de vrouwen.

Leeftijd

Jongeren onder de 35 jaar vinden het erger dat door slachtoffer te worden van cybercrime de kans groot is dat je gestolen zaken niet terugkrijgt dan oudere personen. Zo vinden iets minder dan drie op de tien (28%) van de mensen tussen de 18 en 34 jaar dit het ergste kenmerk, ten opzichte van een tiende (11%) van de 65+'ers.

65+'ers zijn minder sterk van mening dat de politie en justitie slecht in staat zijn cybercriminaliteit terug te dringen dan jongere leeftijdsgroepen. Zes op de tien (59%) jongeren (18 t/m 35) vinden dat dit (zeer) slecht gebeurt, ten opzichte van een derde (36%) van de 65+'ers.

Verschillen naar opleidingsniveau en stedelijkheid

Opleidingsniveau

Middelbaar- en hoogopgeleiden zijn sterker van mening dat de mate waarop politie en justitie in staat zijn om cybercriminaliteit terug te dringen zeer slecht is dan laagopgeleiden. De helft (51%) van de middelbaaropgeleiden en iets minder dan zes op de tien (57%) hoogopgeleiden vinden dit (zeer) slecht, ten opzichte van iets minder dan vier op de tien (37%) laagopgeleiden.

Stedelijkheid

Inwoners van stedelijk gebied vinden vaker dat politie en justitie (*zeer*) *slecht* in staat zijn om cybercriminaliteit terug te dringen dan inwoners van landelijk gebied. Inwoners van landelijk gebied vinden juist in vergelijking tot inwoners uit stedelijke gebied dat politie en justitie hier (zeer) goed in staat is.

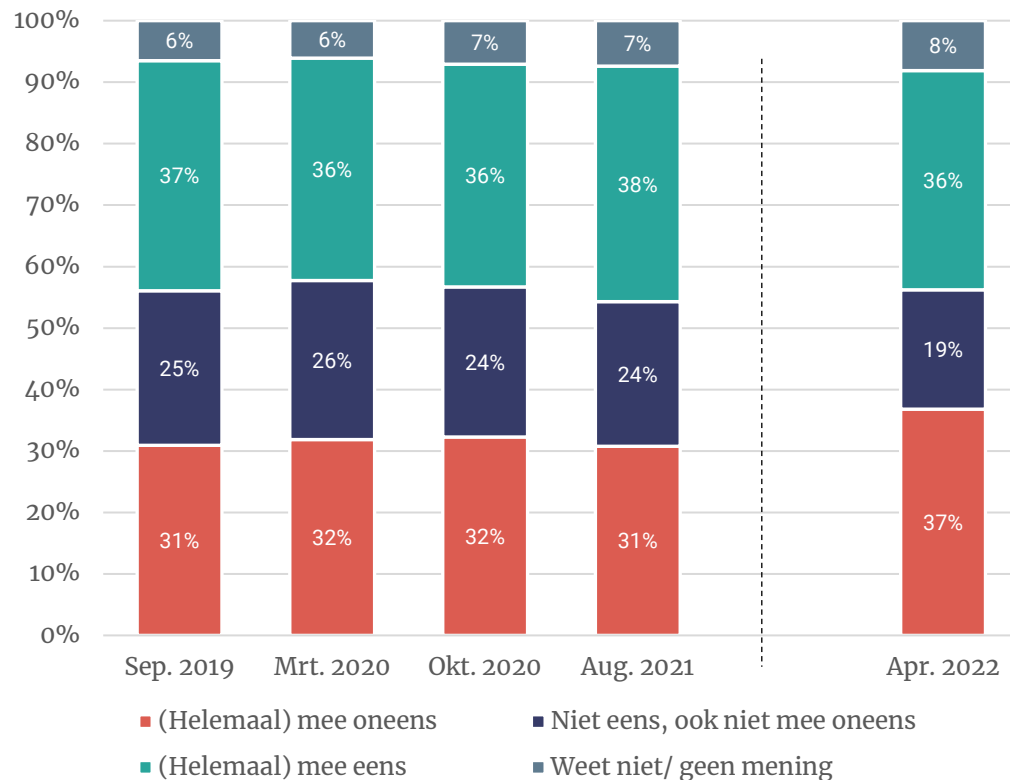
4. Rechtsstaat

Ruim een derde denkt dat iedereen gelijke mogelijkheden heeft om naar de rechter te stappen. Een net zo grote groep denkt van niet.

Figuur 20. Iedereen in Nederland heeft dezelfde mogelijkheden om naar de rechter te stappen. Basis: alle Nederlanders

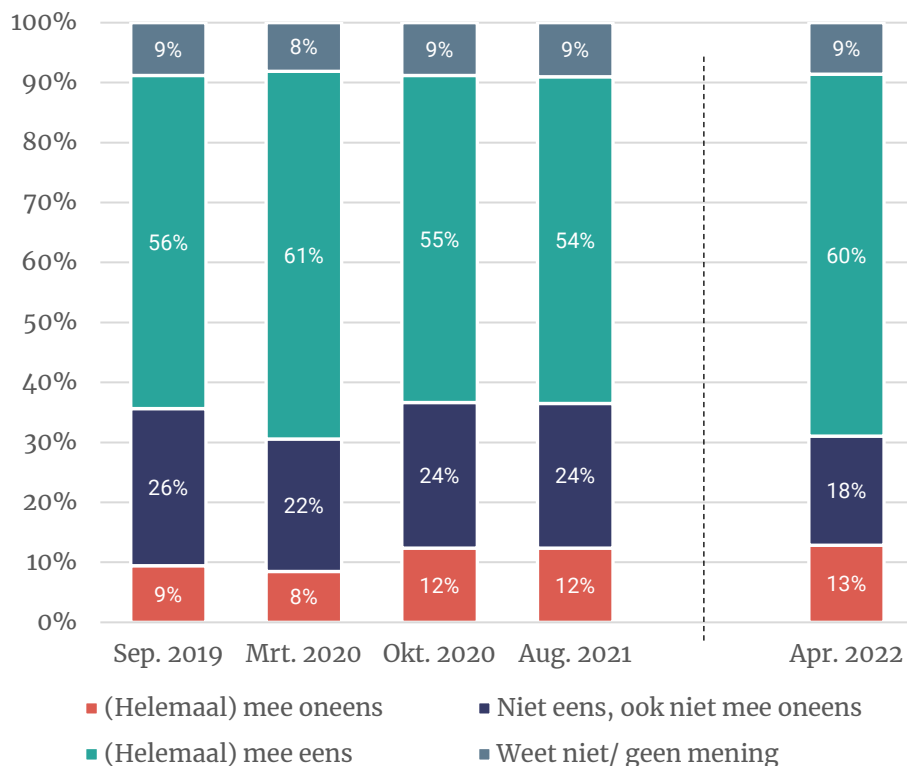
Ruim een derde (36%) denkt dat iedereen gelijke mogelijkheden heeft om naar de rechter te stappen. Een net zo grote groep denkt van niet (37%).

Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Zes op de tien vinden rechters onafhankelijk

Figuur 21. De rechters in Nederland zijn onafhankelijk Basis: alle Nederlanders

Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Zes op de tien Nederlanders (60%) vinden dat de rechters in Nederland onafhankelijk zijn. Ruim een op de acht (13%) vindt van niet.

Nederlanders zijn gevraagd waarom ze rechters wel of niet onafhankelijk vinden. Redenen waarom ze rechters **wel** onafhankelijk vinden, zijn onder andere:

- Dat men daar vanuit moet/wil gaan:
‘Daar ga ik domweg vanuit. Ze hebben hier een eed voor afgelegd en ik vertrouw erop dat zij onafhankelijk zijn.’
- Omdat rechters zich aan de wet moeten houden:
‘Omdat ze zich aan de wet moeten houden en de eed hebben afgelegd’
- Omdat ze niet door de politiek worden gekozen/beïnvloed:
‘Ze zijn voor het leven benoemd en niet afhankelijk van de politiek.’

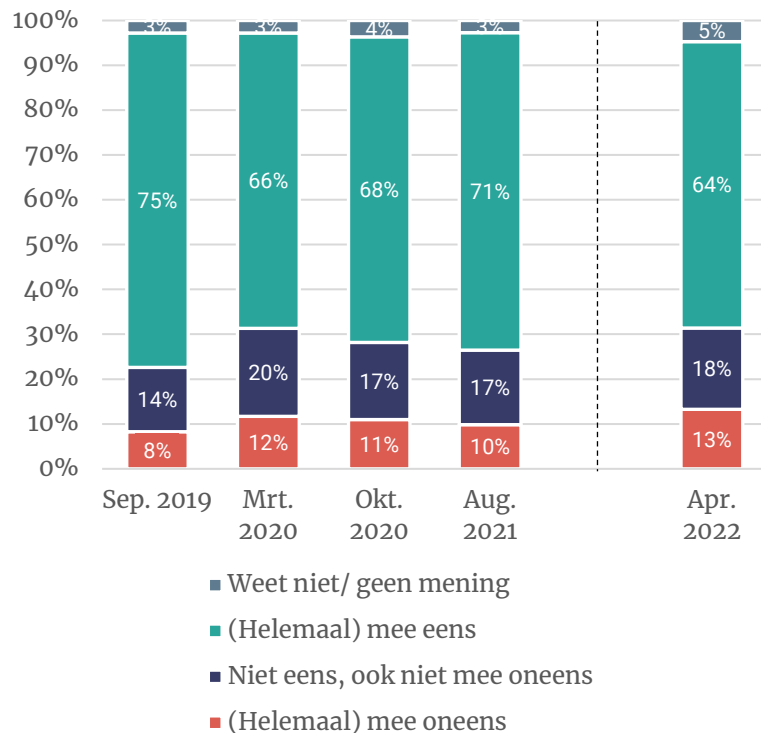
Redenen waarom **niet**, zijn onder andere:

- Rechters worden beïnvloed door de politiek/overheid (toeslagenaffaire als voorbeeld):
‘Blijkt wel uit de afgelopen jaren, rechters doen uitspraken in lijn met de politieke (regerings)voorkeuren (klimaat, corona, toeslagen affaire).’
‘De rechters laten te vaak politieke belangen prevaleren of de belangen van activistische minderheden waardoor de rechtsstaat ondermijnd wordt.’

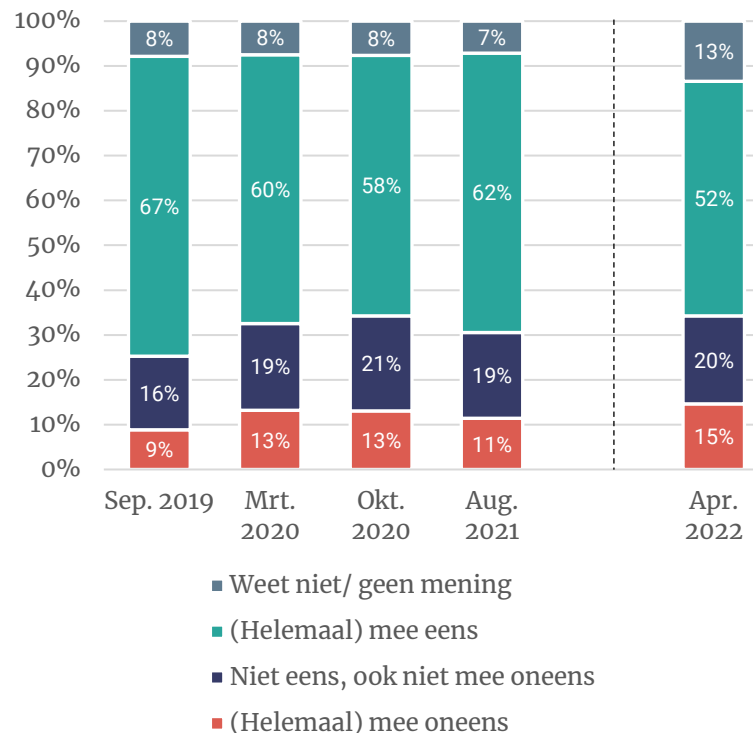

Twee derde vindt dat in Nederland te laag wordt gestraft. De helft vindt dat gedetineerden te veel vrijheid hebben.

Figuur 22. Over het algemeen worden in Nederland te lage straffen opgelegd Basis: alle Nederlanders

Figuur 23. Gedetineerden hebben in de gevangenis te veel vrijheid Basis: alle Nederlanders

Ongeveer twee derde van de Nederlanders vindt dat er te lage straffen worden opgelegd in Nederland (64%). Ruim een op de acht (13%) vindt dat de straffen niet te laag zijn.

Ongeveer de helft van de Nederlanders vindt dat de gedetineerden te veel vrijheid hebben in de gevangenis (52%). Vijftien procent vindt dat gedetineerden niet te veel vrijheid genieten in de gevangenis.

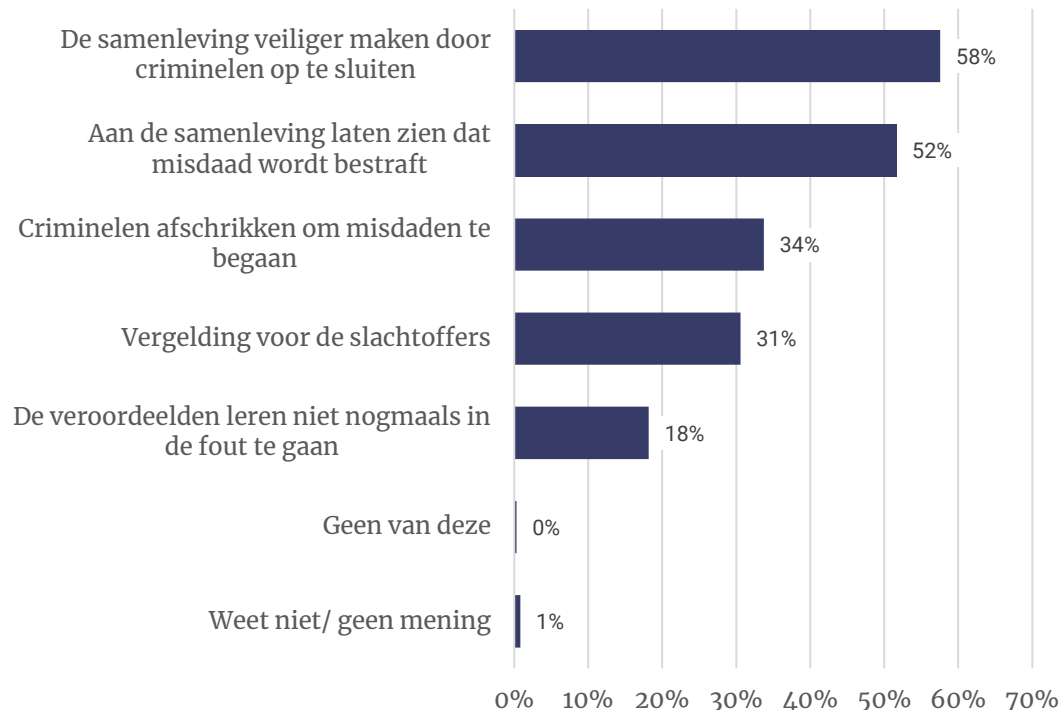
Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Belangrijkste redenen gevangenisstraf: samenleving veiliger maken en laten zien dat misdaad wordt bestraft

Figuur 24. Hieronder ziet u een aantal redenen om gevangenisstraffen op te leggen. Welke redenen zijn voor u het belangrijkste?

Basis: alle Nederlanders *Maximaal twee antwoorden mogelijk*

Nederlanders kregen een aantal redenen voorgelegd om gevangenisstraffen op te leggen.

De volgende twee redenen zien Nederlanders als het belangrijkste:

1. de samenleving veiliger maken door criminelen op te sluiten (61%);
2. aan de samenleving laten zien dat misdaad wordt bestraft (52%).

Deze twee redenen werden door Nederlanders in de voorgaande metingen ook als het belangrijkste gezien.

Veroordeelden leren niet nogmaals de fout in te gaan zien Nederlanders als de minst belangrijke reden voor het opleggen van een gevangenisstraf (18%) van de vijf mogelijke redenen die werden voorgelegd.

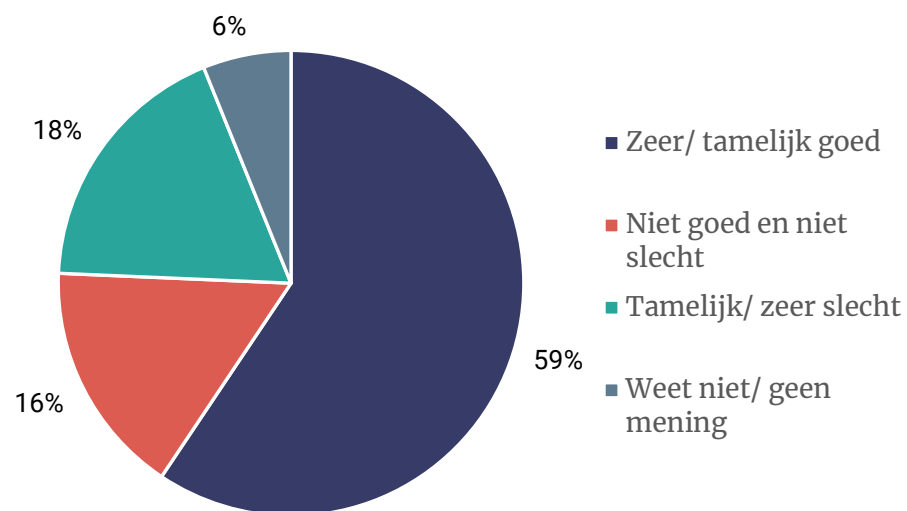

Zes op de tien voorstander van maximering eerder vrijkomen op twee jaar

Nederlanders kregen de volgende toelichting met betrekking tot een onderdeel van de nieuwe Wet straffen en beschermen:

In juli 2021 is de Wet straffen en beschermen in werking getreden. Een onderdeel hiervan is dat gedetineerden met een gevangenisstraf van zes jaar en langer, maximaal twee jaar eerder vrijkomen. Voordat deze wet inging kwamen gedetineerden eerder in aanmerking om vrij te komen, namelijk na twee derde van hun straf.

Figuur 25. Wat vindt u van deze wijziging? Basis: alle Nederlanders

Zes op de tien Nederlanders (59%) zijn voorstander van het onderdeel van de nieuwe Wet straffen en beschermen, waarbij gedetineerden met een gevangenisstraf van zes jaar en langer, maximaal twee jaar eerder vrijkomen. Bijna twee op de tien (18%) vinden dit een slechte ontwikkeling, een iets kleiner deel (16%) kan hierover geen oordeel vormen.

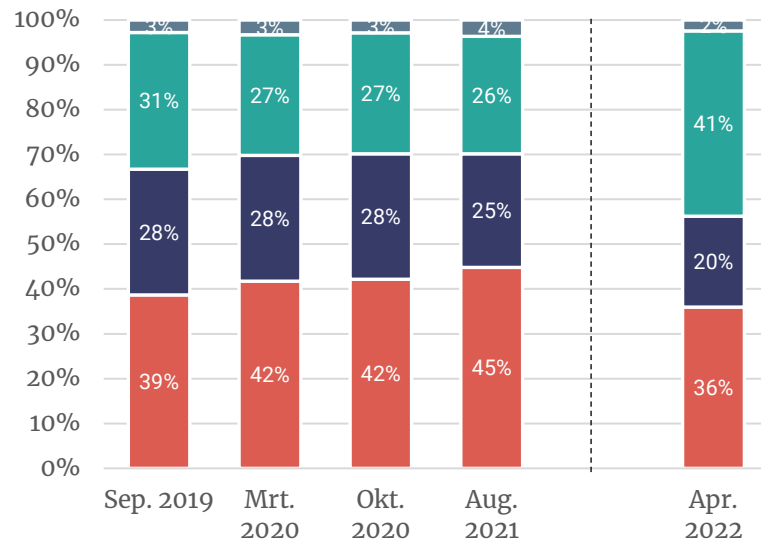

Nederlanders meer voorstander van re-integratie dan van verlof

Wat vindt u ervan dat...

Figuur 26. Gedetineerden tijdens hun gevangenschap verlof krijgen om te wennen aan terugkeer in de samenleving?

Basis: alle Nederlanders

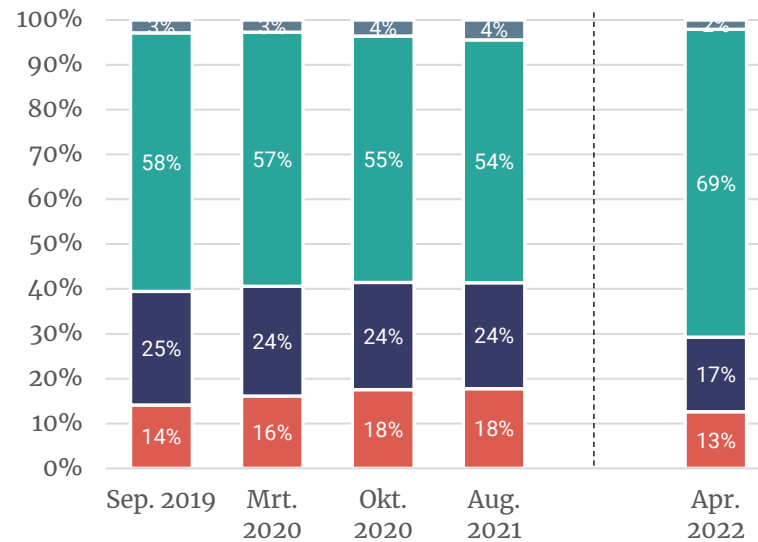

- Weet niet/ geen mening
- (Helemaal) mee eens
- Niet eens, ook niet mee oneens
- (Helemaal) mee oneens

Wat vindt u ervan dat...

Figuur 27. Gedetineerden aan het einde van hun straf re-integreren om praktische zaken, zoals id-bewijs, huisvesting en werk te regelen?

Basis: alle Nederlanders

- Weet niet/ geen mening
- (Helemaal) mee eens
- Niet eens, ook niet mee oneens
- (Helemaal) mee oneens

Vier op de tien Nederlanders (41%) vinden het een goede zaak dat gedetineerden op verlof kunnen. Ruim een derde vindt dit niet goed (36%). Zeven op de tien (69%) vinden het een goede zaak dat gedetineerden aan het eind van hun straf re-integreren. Iets meer dan een op de tien (13%) staat hier niet positief tegenover. Nederlanders hebben een wat positievere houding ten opzichte van re-integratie dan ten opzichte van verlof van gedetineerden.

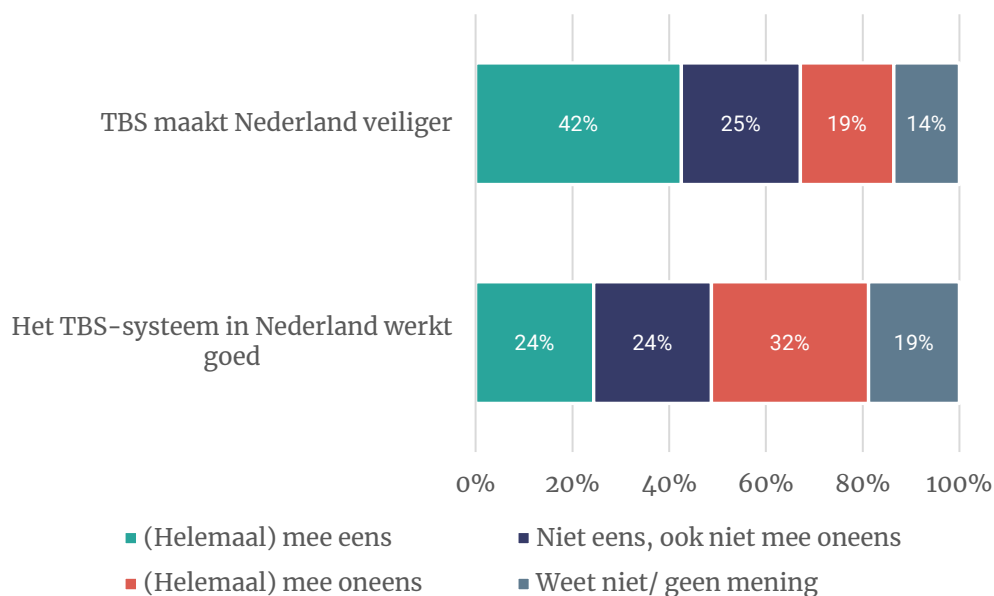
Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Vier op de tien vinden dat TBS Nederland veiliger maakt, kwart vindt dat systeem goed werkt

Nederlanders kregen de volgende toelichting bij TBS: *TBS staat voor ter beschikkingstelling. De rechter kan deze maatregel opleggen aan mensen die een zwaar misdrijf hebben gepleegd en daarvoor geheel of gedeeltelijk 'ontoerekeningsvatbaar' zijn verklaard. Dit betekent dat de persoon tijdens het misdrijf leed aan een persoonlijkheidsstoornis en/of een ernstige psychiatrische stoornis waardoor de kans dat deze persoon opnieuw een misdrijf pleegt groot is. TBS is dan ook geen straf, maar een maatregel ter behandeling van de stoornis om later de kans op herhaling te voorkomen.*

Figuur 28. Kunt u aangeven in welke mate u het met de volgende stellingen eens of oneens bent? Basis: alle Nederlanders

Vier op de tien Nederlanders zijn van mening dat TBS Nederland veiliger maakt (42%). Een kleiner deel vindt echter dat het TBS-systeem in Nederland goed werkt (24%). Een derde (32%) is van mening dat dit systeem in Nederland niet goed werkt.

Een deel van de Nederlanders heeft niet voldoende beeld om een goed oordeel te vormen over TBS: een op de zeven (14%) weet niet of TBS Nederland veiliger maakt en twee op de tien (19%) weten niet of het TBS-systeem in Nederland goed werkt.

Nederlanders die vinden dat het TBS systeem voldoende dan wel onvoldoende werkt, is gevraagd waarom ze dit vinden.

Waarom vindt u dat TBS voldoende werkt?
'Percentages recidive is bij TBS veel lager dan in landen waar dat niet is.'

'Het biedt een optie voor delinquenten met een (geestelijke) beperking waarbij een gevangenisstraf niet de beste optie of oplossing is.'

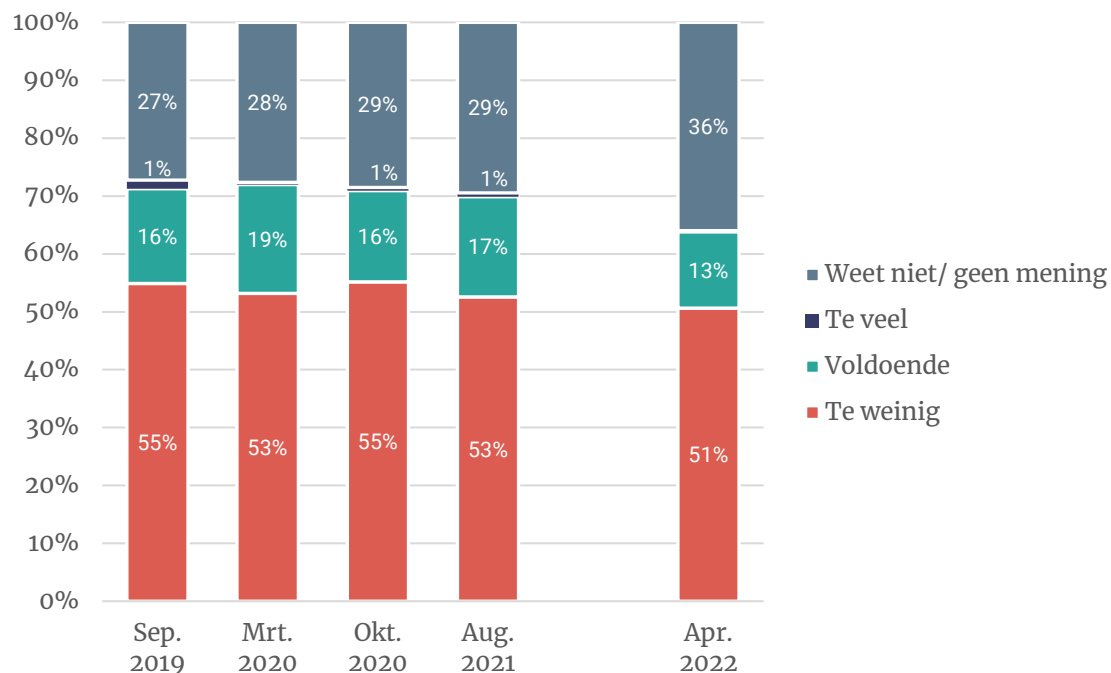
Waarom vindt u dat TBS onvoldoende werkt?
'Bij te veel mensen werkt geen enkele therapie en zij zijn levenslang gevaarlijk voor de samenleving.'

'Door te weinig menskracht in de TBS klinieken wordt m.i. te weinig adequate hulp verleend aan deze gedetineerden en worden inschattingsfouten gemaakt t.a.v. verlof.'

Helpt vindt dat er te weinig is geregeld voor slachtoffers en nabestaanden

Figuur 29. Vindt u dat er op dit moment te veel, voldoende of te weinig is geregeld voor slachtoffers en nabestaanden van misdrijven? Basis: alle Nederlanders

De helft van de Nederlanders vindt dat er te weinig wordt gedaan voor slachtoffers en nabestaanden van misdrijven (51%). Een op de acht (13%) vindt wel dat er voldoende is geregeld. Ruim een derde (36%) heeft hier geen zicht op en weet dit niet. Nederlanders zijn niet van mening dat er te veel wordt gedaan voor slachtoffers en nabestaanden.

Voorgaande metingen vond iets meer dan de helft dat er te weinig werd gedaan voor slachtoffers en nabestaanden.

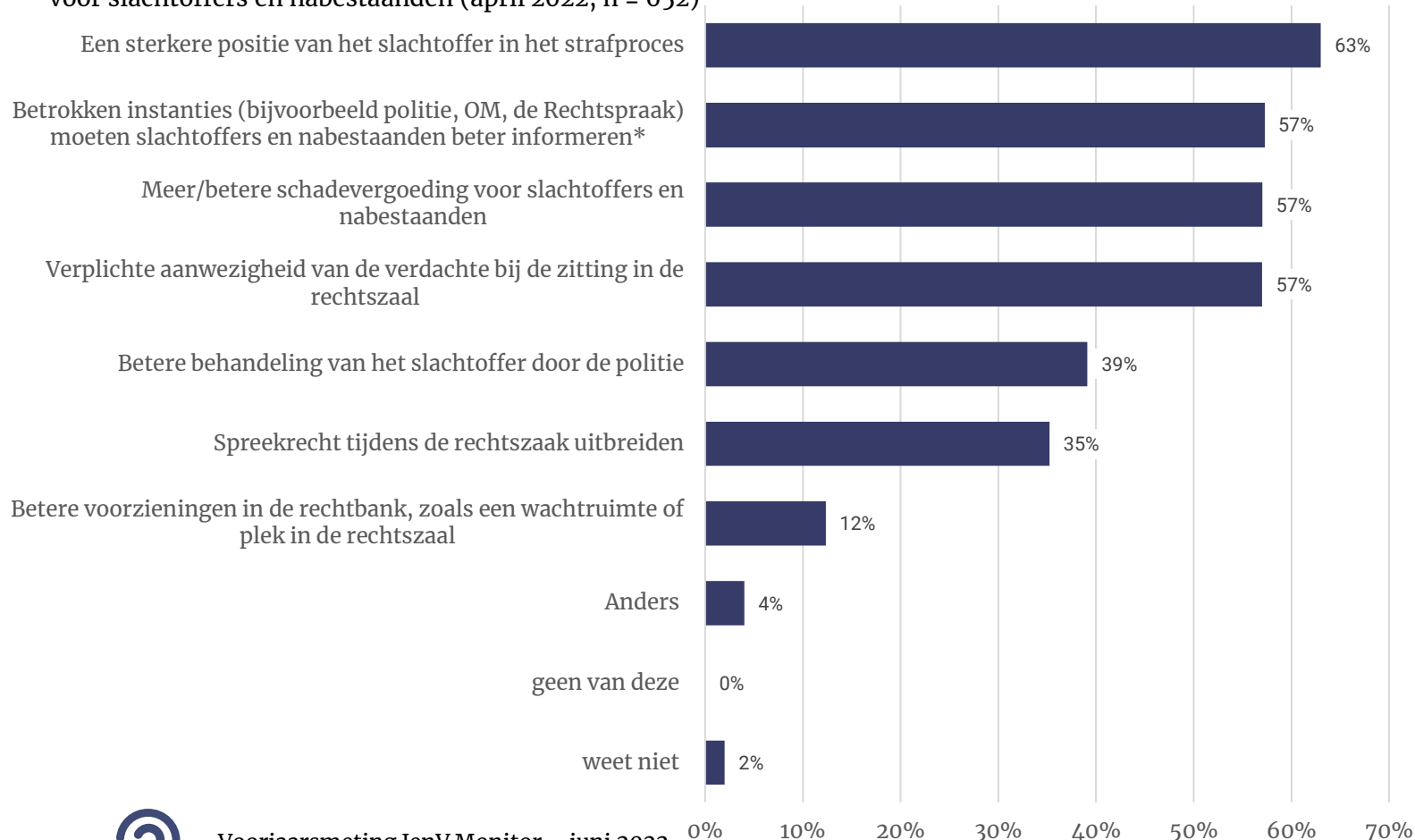
Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Bijna twee derde denkt dat sterkere positie slachtoffers in strafproces helpt in ondersteuning van slachtoffers en nabestaanden

Figuur 30. Hoe zou volgens u de ondersteuning van slachtoffers en nabestaanden moeten worden verbeterd? Basis: personen die vinden dat er te weinig is geregeld voor slachtoffers en nabestaanden (april 2022; n = 652)

Aan de Nederlanders die vinden dat er te weinig is geregeld voor slachtoffers en nabestaanden, is gevraagd hoe volgens hen de ondersteuning van slachtoffers en nabestaanden kan worden verbeterd. Twee derde (63%) vindt dat het slachtoffer een sterkere positie in het strafproces moet krijgen. Bijna zes op de tien (57%) vinden dat betrokken instanties slachtoffers beter moeten ondersteunen en slachtoffers en nabestaanden meer of betere schadevergoeding moeten krijgen, of ziet een verbetering op het vlak van verplichte aanwezigheid van een verdachte bij de zitting in de rechtszaal.

Voorgaande metingen werden een sterkere positie van het slachtoffer in het strafproces en meer/betere schadevergoeding voor slachtoffers en nabestaanden ook als belangrijke verbeterpunten gezien.

* alleen in de meting van april 2022 gevraagd.

Verschillen naar geslacht en leeftijd

Geslacht

Mannen zijn vaker van mening dan vrouwen dat iedereen dezelfde mogelijkheid heeft om naar de rechter te stappen. Een vierde van de mannen (40%) is het hier (helemaal) mee eens, ten opzichte van een derde (31%) van de vrouwen. Ook vindt een groter deel van de mannen dat rechters onafhankelijk zijn (66%), ten opzichte van vrouwen (55%).

Mannen (40%) zijn het er vaker mee eens dan vrouwen (32%) dat gedetineerden tijdens hun gevangenschap verlof krijgen om te wennen aan terugkeer.

Mannen vinden dat het TBS-systeem beter werkt (29%) ten opzichte van vrouwen (39%). Ook hebben mannen een sterkere mening over of TBS Nederland veiliger maakt. Ze zijn het hier zowel meer mee eens als mee oneens in vergelijking tot vrouwen. Vrouwen hebben hier minder een mening over.

Daarnaast vinden bijna zes op de tien mannen (57%) dat er te weinig is geregeld voor slachtoffers en nabestaanden van misdrijven ten opzichte van 45 procent van de vrouwen.

Leeftijd

De grootste verschillen in de leeftijdsgroepen zitten tussen personen boven en onder de 50.

Personen boven de 50 vinden vaker dat er over het algemeen te lage straffen worden opgelegd dan jongeren (18 t/m 34 jaar). Zo zijn zes op de tien (59%) het er (helemaal) mee eens, ten opzichte van 70 procent van de 65+'ers.

Ook vinden Nederlanders boven de 50 over het algemeen vaker dan personen onder de 50 dat gedetineerden te veel vrijheid hebben. Iets minder dan vier op de tien (37%) van de jongeren (18 t/m 34 jaar) zijn het hier (helemaal) mee eens, ten opzichte van twee derde (65%) van de 65+'ers.

Personen onder de 50 zijn het er vaker (helemaal) mee eens dat gedetineerden tijdens hun gevangenschap verlof krijgen om zowel te wennen aan terugkeer in de samenleving en als te re-integreren om praktische zaken te regelen dan 50-plussers.

Daarnaast vinden 50+'ers vaker dat er te weinig wordt gedaan voor slachtoffers of nabestaanden van misdrijven dan personen onder de 50 jaar. 65+'ers zijn meer van mening dat het TBS-systeem in Nederland goed werkt ten opzichte van jongere inwoners. Zo is een derde (33%) van de 65+'ers het hier (helemaal) mee eens, ten opzichte van twee op de tien (21%) van de jongeren (18 t/m 34 jaar).

Verschillen naar opleidingsniveau en stedelijkheid

Opleidingsniveau

Laagopgeleiden zijn sterker van mening dat iedereen in Nederland dezelfde mogelijkheid heeft om naar de rechter te stappen dan hoogopgeleiden. Zo zijn vier op de tien (43%) laagopgeleiden het hier (helemaal) mee eens ten opzichte van een derde (34%) van de hoogopgeleiden. Hoogopgeleiden vinden de rechters in Nederland juist wel meer onafhankelijk dan middelbaar- en laagopgeleiden.

Laag- en middelbaaropgeleiden zijn vaker van mening dat er in Nederland over het algemeen te lage straffen worden opgelegd en dat gedetineerden in de gevangenis te veel vrijheid hebben dan hoogopgeleiden. Daarentegen zijn hoogopgeleiden het er vaker mee eens dat gedetineerden tijdens hun gevangenschap verlof moeten krijgen en aan het einde van hun straf de mogelijkheid hebben om te re-integreren dan laag- en middelbaaropgeleiden.

Hoogopgeleiden vinden vaker dat TBS Nederland veiliger maakt (50%) dan middelbaar- (37%) en laagopgeleiden (39%). Middelbaar- en hoogopgeleiden vinden vaker dan laagopgeleiden dat er voldoende is geregeld voor slachtoffers en nabestaanden van misdrijven.

Stedelijkheid

Inwoners uit stedelijk gebied zijn meer van mening dat iedereen in Nederland dezelfde mogelijkheden heeft om naar de rechter te stappen dan inwoners uit landelijk gebied. Bijna vier op de tien (39%) inwoners uit stedelijk gebied zijn het hier helemaal mee eens, ten opzichte van een derde van de inwoners uit landelijk gebied.

Daarnaast vinden inwoners uit landelijk gebied vaker dan inwoners uit stedelijk gebied dat er over het algemeen te lage straffen in Nederland worden opgelegd (68% ten opzichte van 62%).

Inwoners uit stedelijk gebied zijn meer van mening dat gedetineerden tijdens hun gevangenschap verlof moeten krijgen om te wennen aan de terugkeer in de samenleving dan inwoners uit landelijk gebied. Zo zijn iets meer dan vier op de tien (44%) inwoners uit stedelijke gebieden het hier (helemaal) mee eens, ten opzichte van een derde (35%) van de inwoners uit landelijke gebieden.

Ook zijn de inwoners uit stedelijk gebied meer van mening dat TBS Nederland veiliger maakt dan inwoners uit landelijk gebied (44% ten opzichte van 38%).

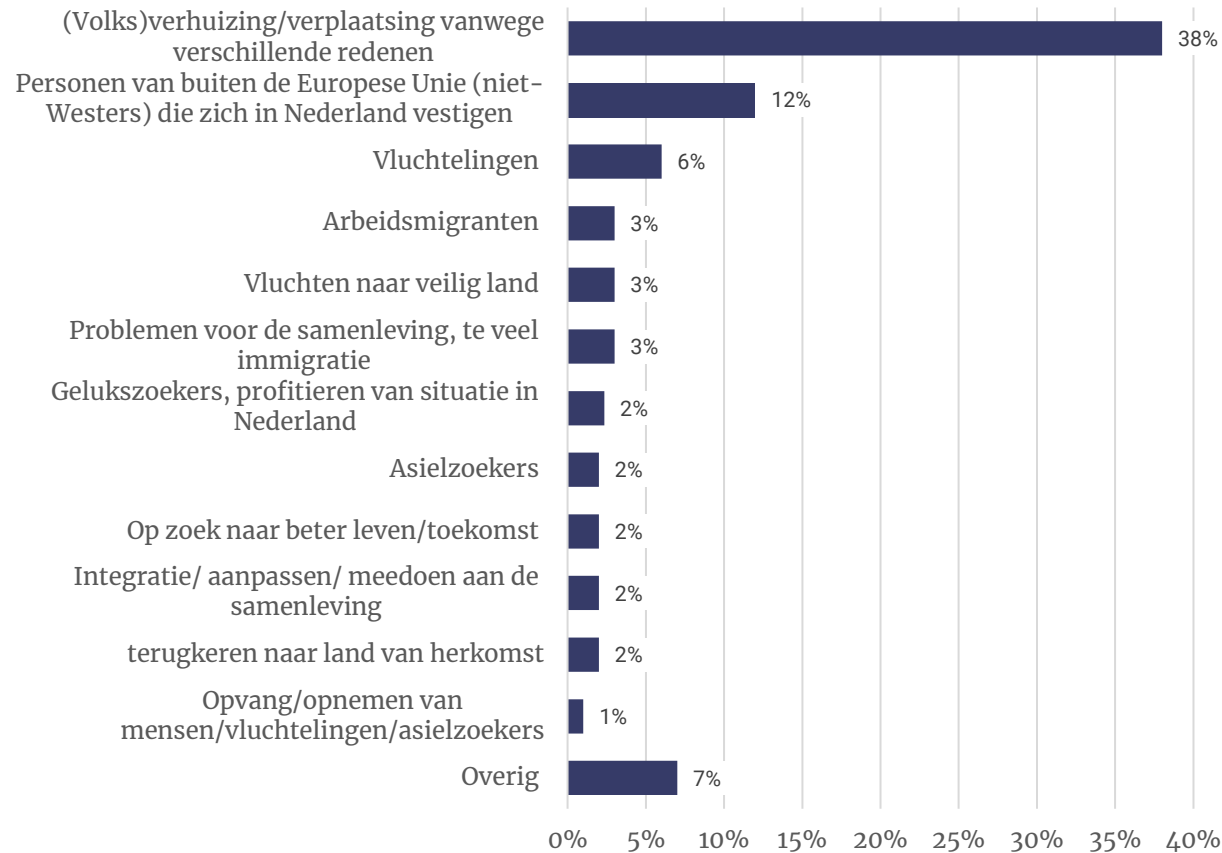

5. Migratie & asiel

Verhuizing en verplaatsing eerste associatie bij migratie

Figuur 31. Waaraan denkt u bij de term migratie? n = 984 (alle Nederlanders exclusief 'weet ik niet')

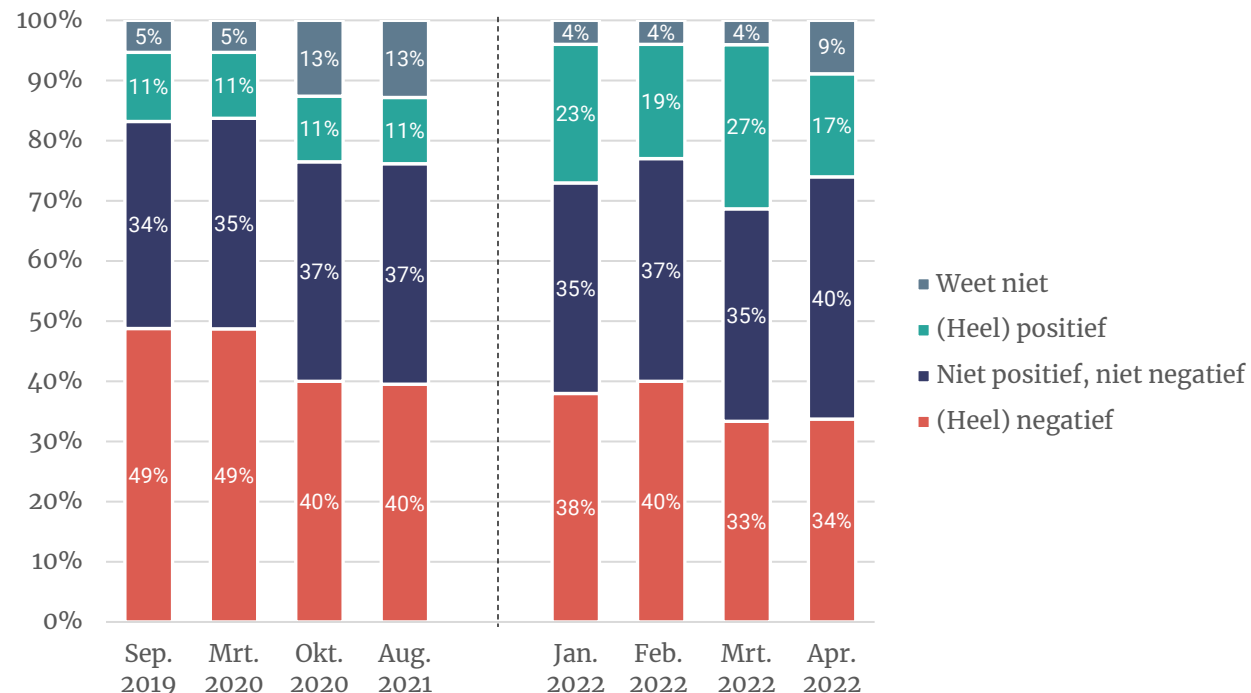
Nederlanders is gevraagd waar ze aan denken bij de term migratie. Dit was een open vraag, waarbij ze de mogelijkheid kregen om zelf een antwoord in te vullen. Deze open antwoorden zijn gecategoriseerd. Bijna vier op de tien (38%) hebben bij migratie een associatie die in lijn is met '(volks)verhuizing/verplaatsing vanwege verschillende redenen'. Een op de acht (12%) denkt aan personen van buiten de Europese Unie die zich vestigen of hebben gevestigd in Nederland (12%).

Een derde vindt dat migratie een negatieve impact heeft op de Nederlandse samenleving

Figuur 32. Wat is de impact van migratie op de Nederlandse samenleving?

Basis: alle Nederlanders

Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Een derde van de Nederlanders (34%) vindt dat migratie een (heel) negatieve impact heeft op de Nederlandse samenleving. Vier op de tien Nederlanders hebben een neutraal beeld bij migratie (40%). Iets minder dan twee op de tien (17%) zien migratie als iets positiefs.

In de flitspeilingen naar asielopvang in januari-maart 2021 in opdracht van het ministerie van JenV is deze vraag ook gesteld. Hieruit valt op te maken dat de houding ten aanzien van migratie onder Nederlanders fluctueert. In maart waren Nederlanders het positiefst over de impact van migratie op de samenleving, mogelijk door de komst van Oekraïense vluchtelingen naar Nederland.

Nederlanders is gevraagd om hun antwoord toe te lichten. Hieronder een greep uit de antwoorden (deze vraag is niet gesteld aan respondenten die 'geen mening' hebben geantwoord).

Positieve geluiden:

'Buitenlandse studenten nemen veel kennis mee. Ook praktische werkers zijn goed. Een multiculturele samenleving is ook bevorderlijk voor de inclusiviteit en diversiteit van ons land.'

'Culturele verrijking door integratie met behoud van eigen cultuur.'

Negatieve geluiden

'De grote instroom van migranten zorgen ervoor dat de kosten voor de werkende Nederlander stijgen. Dit land is niet zo groot en er is al een woningtekort.'

'Criminaliteit is sterk toe genomen, ordeverstoring eveneens..'

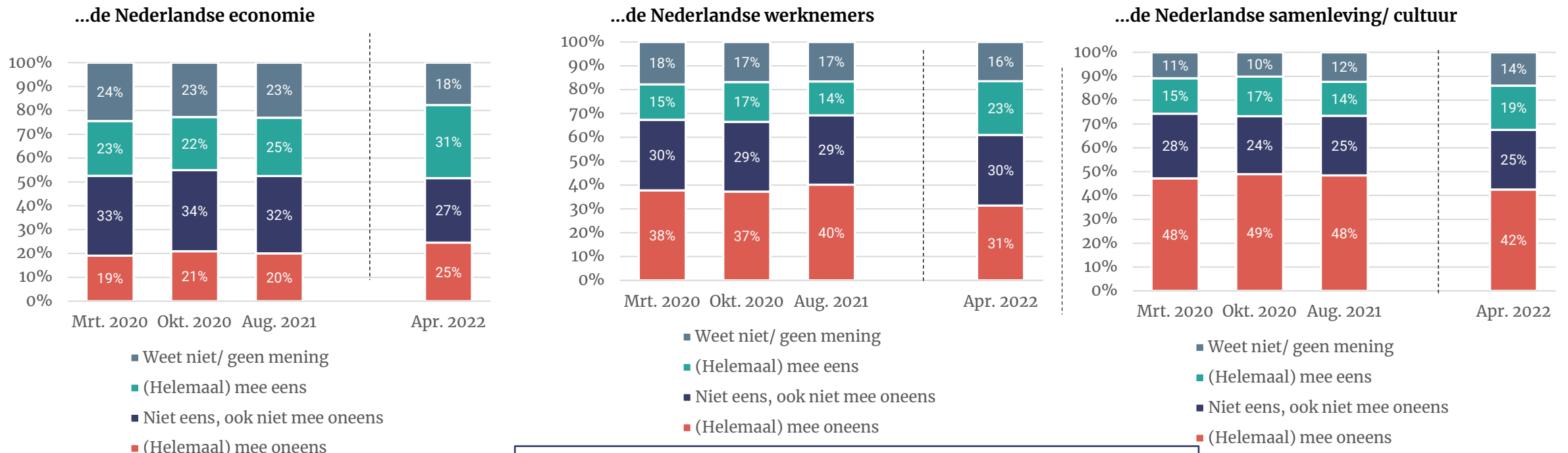
Vier op de tien vinden dat de overheid onvoldoende rekening houdt met de samenleving in migratiebeleid gericht op arbeidsmigranten

Nederlanders kregen de volgende uitleg:

Er zijn verschillende vormen van migratie: onder meer asielmigratie, kennismigratie, arbeidsmigratie, studiemigratie en familiemigratie. Voor arbeidsmigranten binnen de EU geldt vrij verkeer van werknemers. Voor arbeidsmigranten van buiten de EU gelden aanvullende regels.

Figuur 33. De overheid houdt in het migratiebeleid gericht op arbeidsmigranten voldoende rekening met...*

Drie op de tien Nederlanders (31%) vinden dat de overheid voldoende rekening houdt met de Nederlandse economie in haar migratiebeleid gericht op arbeidsmigranten. Over de mate waarin de overheid rekening houdt met de Nederlandse samenleving/cultuur zijn Nederlanders minder positief. Vier op de tien (42%) vinden dat de overheid hier onvoldoende rekening mee houdt in haar migratiebeleid. Verder zijn drie op de tien (31%) Nederlanders van mening dat de Nederlandse overheid te weinig rekening houdt met Nederlandse werknemers in haar beleid.

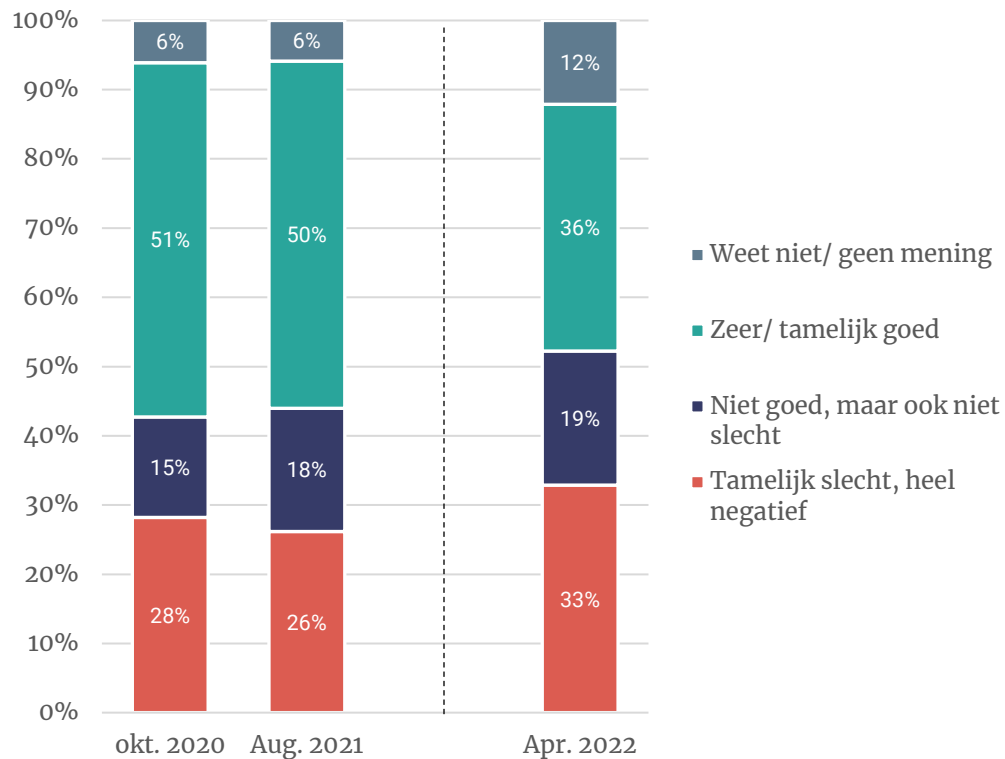

*In voorgaande metingen: De overheid houdt in het arbeidsmigratiebeleid voldoende rekening met...

Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Ruim een derde vindt dat de Europese grens goed bewaakt wordt, een derde vindt dat deze slecht bewaakt wordt

Figuur 34. Hoe goed of slecht vindt u dat de Europese grens bewaakt wordt?
Basis: Alle Nederlanders

Ruim een derde vindt dat de Europese grens zeer of tamelijk goed bewaakt wordt (36%). Eén derde vindt deze bewaking tamelijk slecht of heel negatief (33%). Twee op de tien vinden dat dit niet goed, maar ook niet slecht gebeurt (19%).

In voorgaande metingen vond de helft van de Nederlanders dat de Europese grens goed bewaakt werd.

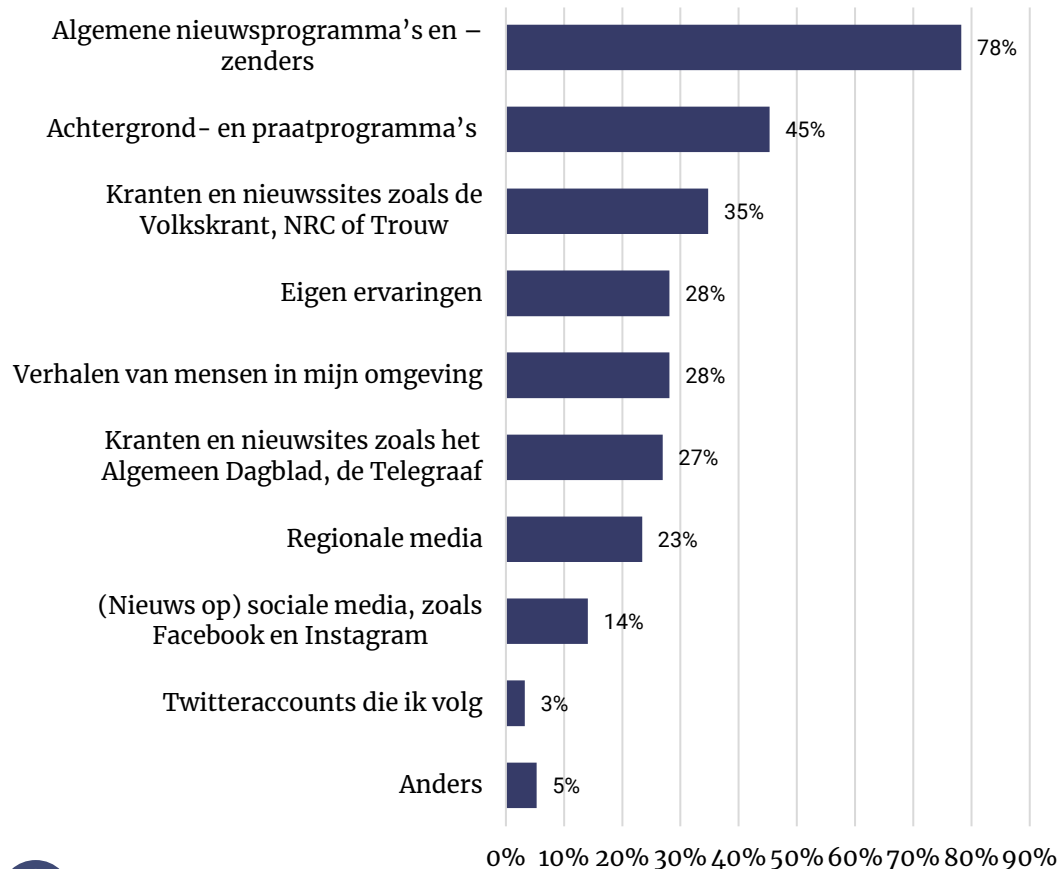
Door de overstap van Kantar Public naar I&O Research als uitvoerder van de JenV Monitor is een trendbreuk in de uitkomsten ontstaan. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Algemene nieuwsprogramma's belangrijkste bron informatie migratie

Figuur 35. Waar haalt u uw informatie over migratie in Nederland vandaan?
Meerdere antwoorden mogelijk
Basis: Alle Nederlanders

Nederlanders halen informatie over migratie vooral van algemene nieuwsprogramma's en –zenders (78%). Achtergrond- en praatprogramma's zijn voor 45 procent een nieuwsbron. Sociale media (14%) en twitter (3%) zijn voor Nederlanders minder gebruikelijke kanalen om informatie over migratie van te halen.

In voorgaande metingen is een soortgelijke vraag gesteld aan Nederlanders, met meer antwoordcategorieën. Het globale beeld van deze metingen was vergelijkbaar met deze meting. Nederlanders haalden in de periode 2019 – 2021 hun informatie ook vooral van algemene nieuwsprogramma's, gevolgd door achtergrondprogramma's.

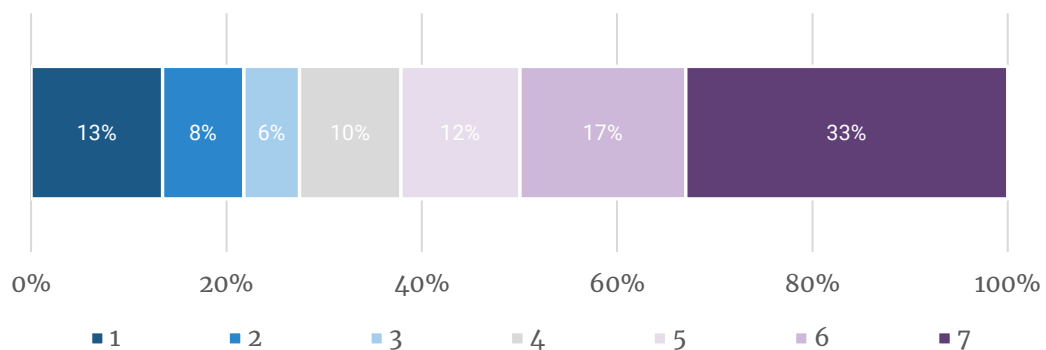
Nederlanders meer voorstander van weigering aan de grens, dan toepassen internationale regels

Nederlanders kregen de volgende toelichting: *Volgens internationale regelgeving moet iedere asielaanvraag altijd in behandeling worden genomen. De aanvrager mag de uitslag afwachten en heeft intussen recht op opvang en verzorging. Dit geldt ook voor asielzoekers die weinig of geen kans maken op asiel.*

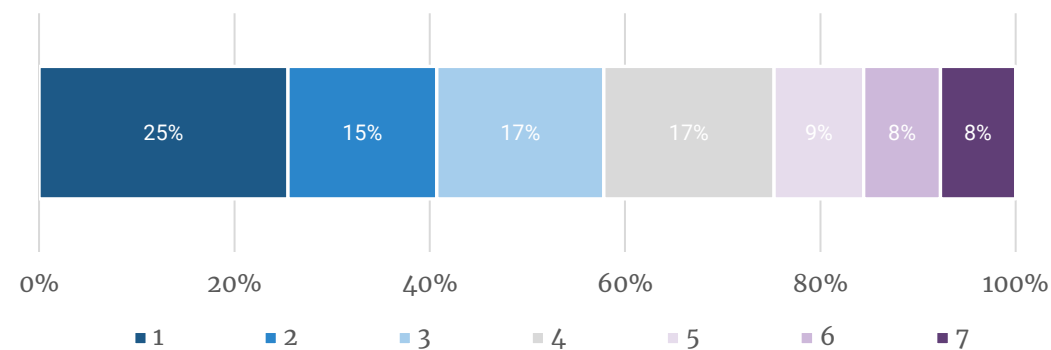
Nederlanders zijn meer voorstander van het weigeren van asielzoekers aan de grens als zij weinig tot geen kans maken op asiel, dan de huidige internationale regels blijven toepassen.

Ook staan Nederlanders positiever tegenover het bestraffen van verblijf zonder geldige verblijfsvergunning, dan dit niet beschouwen als een misdaad.

Figuur 36. Nederland moet...
Basis: Alle Nederlanders

Figuur 37. Verblijf zonder geldige verblijfsvergunning in Nederland is...
Basis: Alle Nederlanders

...de huidige internationale regels blijven toepassen

...asielzoekers die weinig tot geen kans maken op asiel bij de grens kunnen weigeren

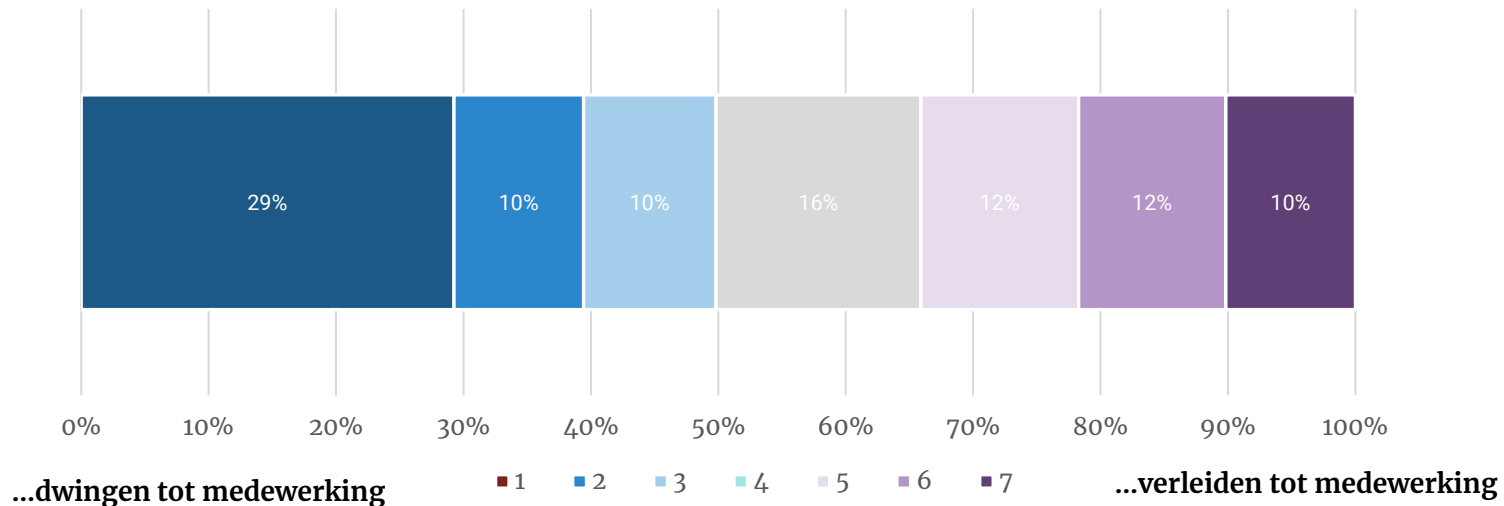
...een misdaad en moet bestraft worden

...geen misdaad en hoeft niet bestraft te worden

Nederlanders sterker voorstander van dwang dan verleiding tot medewerking herkomstlanden

Figuur 38. Om de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers te bevorderen, moet Nederland herkomstlanden... basis: alle Nederlanders

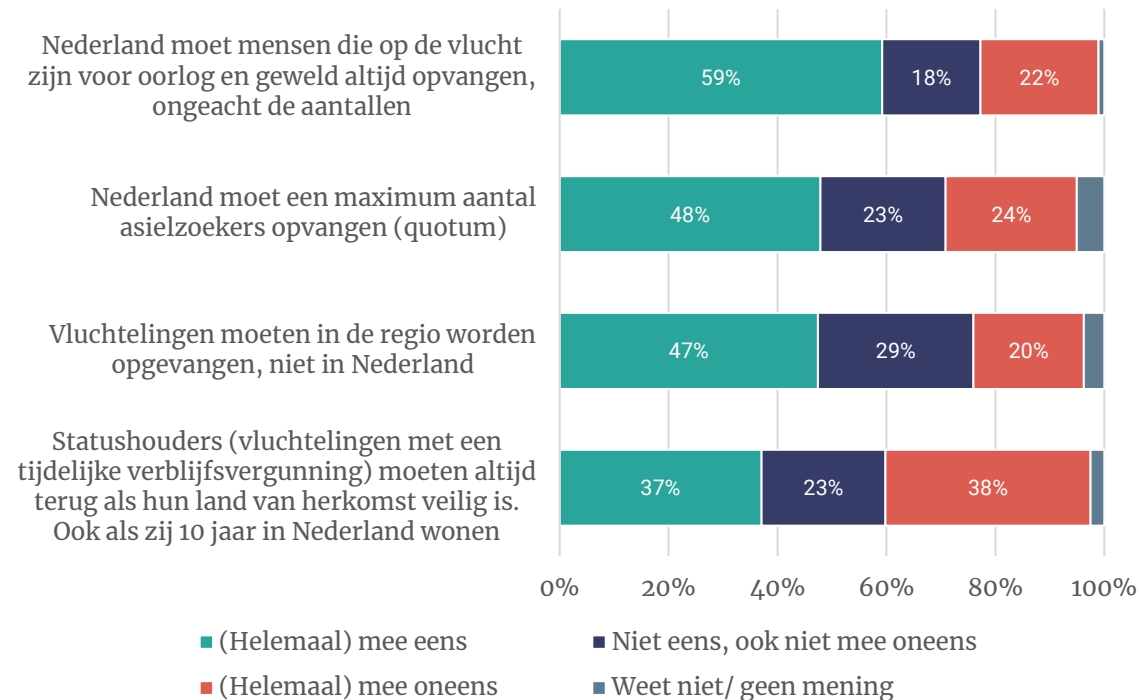
Nederlanders zijn meer voorstander van het dwingen van herkomstlanden om de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers te bevorderen, dan het verleiden tot medewerking. Drie op de tien zijn zeer sterk voorstander van dwingen tot medewerking (29%).

In voorgaande metingen is deze dilemma-vraag ook aan Nederlanders voorgelegd. Hieruit blijkt dat Nederlanders in de periode 2019 - 2021 geen andere houding hebben dan nu. Om en nabij drie op de tien Nederlanders waren toen ook voorstander van het dwingen van herkomstlanden tot medewerking.

Zes op de tien Nederlanders vinden dat mensen die op de vlucht zijn altijd moeten worden opgevangen

Figuur 38. Kunt u aangeven in welke mate u het met de volgende stellingen eens of oneens bent? Basis: alle Nederlanders

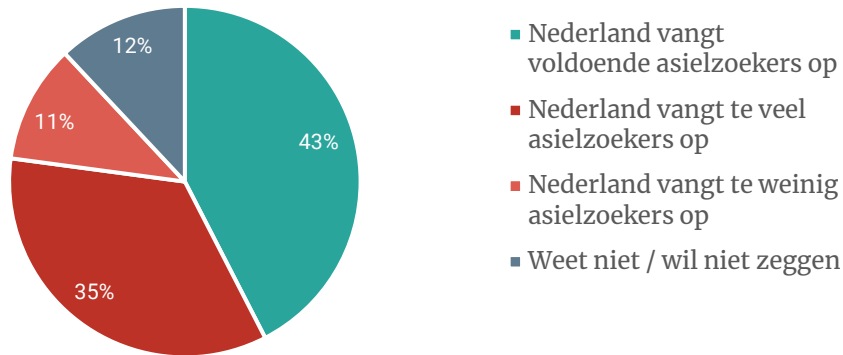

Zes op de tien Nederlanders (59%) vinden dat mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld, altijd moeten worden opgevangen. Bijna de helft van de Nederlanders vindt dat Nederland een maximaal aantal asielzoekers moet opvangen (48%) en dat vluchtelingen in de regio moet worden opgevangen (47%). Bijna vier op de tien (37%) zijn van mening dat statushouders altijd terug moeten naar het land van herkomst, als dit land veilig is.

Verdeeldheid of Nederland te veel of voldoende asielzoekers opvangt

Figuur 40. Geef aan welke stelling uw gevoel is ten aanzien van het aantal asielzoekers dat Nederland opvangt Basis: alle Nederlanders

Nederlanders zijn verdeeld in hun mening of Nederland voldoende of te veel asielzoekers opvangt. Iets meer dan vier op de tien (43%) Nederlanders vinden dat Nederland voldoende asielzoekers opvangt. Ruim een derde vindt dat Nederland te veel asielzoekers opvangt (35%).

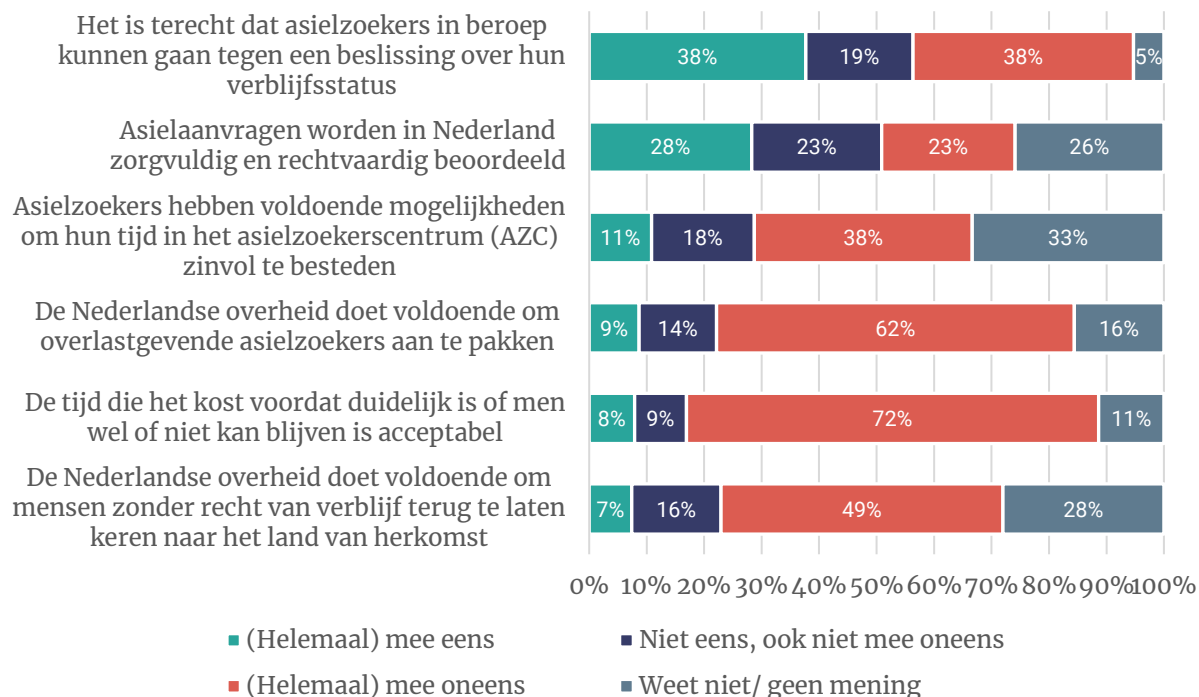
Een op de tien Nederlanders (11%) vindt dat Nederland te weinig asielzoekers opvangt.

In de periode januari – maart 2022 zijn voor het Ministerie van JenV drie flitsmetingen uitgevoerd naar asielbeleid. Hier kwam het volgende beeld naar voren: Het deel van de Nederlanders dat vond dat Nederland voldoende asielzoekers opvangt, lag in januari en februari op 28 procent, in maart was dit 35 procent.

Het deel Nederlanders dat vond dat er te veel asielzoekers werden opgevangen nam af, van 30 procent in januari en februari 2022, naar 20 procent in maart 2022.

De duur van een asielbeslissing vinden zeven op de tien niet acceptabel

Figuur 41. Hieronder ziet u een aantal uitspraken over asielzoekers en asielaanvragen. Kunt u aangeven in welke mate u het hiermee eens of oneens bent? Basis: alle Nederlanders

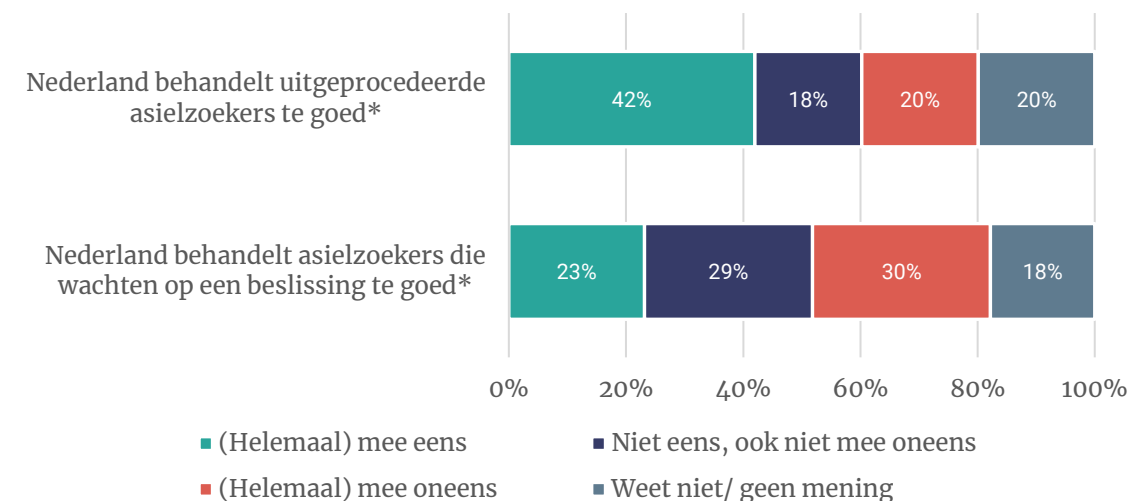

De tijd die het kost voordat duidelijk is of iemand kan blijven is volgens driekwart (72%) van de Nederlanders niet acceptabel. Zes op de tien (62%) Nederlanders vinden dat de overheid onvoldoende doet om overlastgevende asielzoeker aan te pakken. De helft (49%) heeft het beeld dat de overheid onvoldoende doet om mensen zonder recht van verblijf terug te laten keren naar het herkomstland.

In voorgaande metingen waren Nederlanders ook het minst positief over de tijd die het kost voordat duidelijk is of iemand kan blijven en dat de overheid voldoende doet om overlastgevende asielzoekers aan te pakken.

Vier op de tien vinden dat Nederland uitgeprocedeerde asielzoekers te goed behandelt, minder dan een kwart vindt dat asielzoekers die op een beslissing wachten te goed worden behandeld.

Figuur 42. Hieronder ziet u een aantal uitspraken over asielzoekers en asielaanvragen. Kunt u aangeven in welke mate u het hiermee eens of oneens bent? Basis: alle Nederlanders

*stellingen alleen in de voorjaarsmeting 2022 gevraagd

Overheid kan overlast asielzoekers vooral aanpakken door eerder duidelijkheid te geven, gevolgd door vrijheidsbeperking

Figuur 43. In het geval dat asielzoekers overlast geven, wat zou de overheid daaraan kunnen doen?
basis: alle Nederlanders

Sneller duidelijkheid geven of een asielzoeker kan blijven is volgens Nederlanders de beste oplossing voor de aanpak van overlast van asielzoekers (69%). Vrijheidsbeperking voor overlastgevende asielzoeker is voor de ruime meerderheid een mogelijkheid wat de overheid zou kunnen doen.

In voorgaande metingen waren volgens Nederlanders de belangrijkste manieren om overlastgevende asielzoekers aan te pakken: sneller duidelijkheid geven en vrijheidsbeperking. Dit komt overeen met de huidige meting.

Verschillen naar geslacht en leeftijd

Geslacht

Mannen vinden de impact van migratie op de Nederlandse samenleving negatiever dan vrouwen. Iets minder dan vier op de tien mannen vinden dit (heel) negatief, ten opzichte van een drie op de tien (31%) vrouwen. Daarnaast verschillen mannen en vrouwen in hun mening over het migratiebeleid gericht op arbeidsmigranten. Mannen vinden meer dat de overheid voldoende rekening houdt met de Nederlandse economie, maar juist minder vaak dat de overheid rekening houdt met de Nederlandse samenleving, in vergelijking tot vrouwen.

Ook vinden mannen dat de Europese grens slechter wordt bewaakt. Iets minder dan vier op de tien mannen vinden de bewaking (zeer) slecht, ten opzichte van drie op de tien (29%) vrouwen.

Daarnaast zijn mannen sterker van mening dan vrouwen dat verblijven in Nederland zonder geldige verblijfsvergunning een misdaad is die bestraft moet worden. Drie op de tien (31%) mannen zijn het hier mee eens, ten opzichte van een vijfde (20%) van de vrouwen.

Mannen zijn meer voorstander van de opvang van vluchtelingen in de regio. Meer dan de helft (53%) van de mannen is het hier (helemaal) mee eens, ten opzichte van 42 procent van de vrouwen. Ook zijn mannen het er vaker dan vrouwen mee eens dat asielaanvragen in Nederland zorgvuldig en rechtvaardig moet worden beoordeeld, dat Nederland asielzoekers die wachten op een beslissing uitgeprocedeerde zijn goed behandeld, en dat de Nederlandse overheid voldoende doet om overlast gevende asielzoekers aan te pakken.

Mannen zijn het er vaker dan vrouwen mee oneens dat de Nederlandse overheid te weinig doet om mensen zonder recht van verblijf te laten terugkeren en dat asielzoekers in beroep kunnen gaan tegen een beslissing over hun verblijfsstatus. Daarentegen vinden vrouwen juist vaker dan mannen dat indien asielzoekers overlast geven, de overheid asielzoekers meer zinvolle dagelijkse bezigheden kan bieden, sneller duidelijkheid kan geven, de leefomstandigheden te verbeteren.

Mannen vinden vaker dan vrouwen dat de overheid sobere opvang voor overlastgevende asielzoekers moet geven en vrijheidsbeperking voor overlastgevende asielzoekers.

Leeftijd

Jongeren tussen de 18 en 34 jaar halen hun informatie over migratie vaker van eigen ervaringen, verhalen van mensen uit hun omgeving en sociale media dan Nederlanders boven de 50 jaar. Nederlanders boven de 50 jaar halen hun informatie juist vaker van achtergrond- en praatprogramma's, kranten en nieuwssites, en regionale media dan Nederlanders onder de 35 jaar.

Jongeren tussen de 18 en 34 jaar vinden vaker dan 50+'ers dat de huidige internationale regels toegepast moeten worden in plaats van asielzoekers bij de grens te weigeren. Nederlanders boven de 35 jaar vinden juist vaker dan Nederlanders onder de 35 jaar dat asielzoekers die weinig tot geen kans maken bij de grens geweigerd moeten worden.

65+'ers vinden vaker dan Nederlanders onder de 50 jaar dat Nederland mensen die op de vlucht zijn voor geweld altijd moet opvangen. Inwoners van 50 jaar en ouder zijn meer van mening dat statushouders altijd terug moeten als hun land van herkomst veilig is, in vergelijking met inwoners onder de 50.

Verschillen naar opleidingsniveau

Opleidingsniveau

Laag- en middelbaar opgeleiden vinden de impact van migratie vaker negatief dan hoogopgeleiden. Hoogopgeleiden vinden deze impact juist vaker positief dan middelbaar- en laagopgeleiden.

Hoogopgeleiden zijn het er vaker dan laag- en middelbaaropgeleiden (helemaal) mee eens dat de overheid in het migratiebeleid voldoende rekening houdt met de Nederlandse samenleving, Nederlandse werknemers en de Nederlandse economie.

Laag- en middelbaaropgeleiden vinden vaker dan hoogopgeleiden dat de Europese grens slecht bewaakt wordt.

Laag- en middelbaaropgeleiden halen hun informatie over migratie in Nederland vaker uit kranten en nieuwssites zoals het Algemeen Dagblad en de Telegraaf dan hoogopgeleiden. Hoogopgeleiden halen juist vaker deze informatie uit eigen ervaringen, verhalen van mensen uit de omgeving en kranten en nieuwssites zoals de Volkskrant, NRC, of Trouw.

Hoogopgeleiden vinden vaker dan laag- en middelbaaropgeleiden dat de huidige internationale regels toegepast moeten worden, in plaats van asielzoekers bij de grens te weigeren.

Laagopgeleiden en middelbaaropgeleiden zijn meer van mening dat een verblijf in Nederland zonder geldige verblijfsvergunning een misdaad is die bestraft moet worden dan hoog opgeleiden.

Laag- en middelbaaropgeleiden vinden vaker dan hoogopgeleiden dat Nederland te veel asielzoekers opvangt.

Hoogopgeleiden vinden vaker dan middelbaar- en laagopgeleiden dat het terecht is dat asielzoekers in beroep kunnen gaan tegen een beslissing over hun verblijfsstatus. Ook zijn ze positiever over de aanpak van de Nederlandse overheid gericht op overlastgevende asielzoekers. Hoogopgeleiden vinden dat Nederland asielzoekers die wachten op een beslissing en uitgeprocedeerde asielzoekers minder goed behandelt, en dat asielzoekers onvoldoende mogelijkheden hebben om hun tijd in het azc zinvol te besteden dan laag- en middelbaar opgeleiden.

Stedelijkheid

Inwoners van stedelijk gebied zien de impact van migratie op de Nederlandse samenleving meer als iets positiefs (19%) dan inwoners van landelijk gebied (12%).

Inwoners van landelijk gebied (42%) vinden vaker dat statushouders altijd terug moeten naar hun herkomstland als het veilig is dan inwoners van stedelijk gebied (35%).

Inwoners van stedelijk gebied (12%) zijn meer van mening dan inwoners van landelijk gebied (8%) dat Nederland te weinig asielzoekers opvangt.

6. Ministerie van Justitie en Veiligheid (corporate)

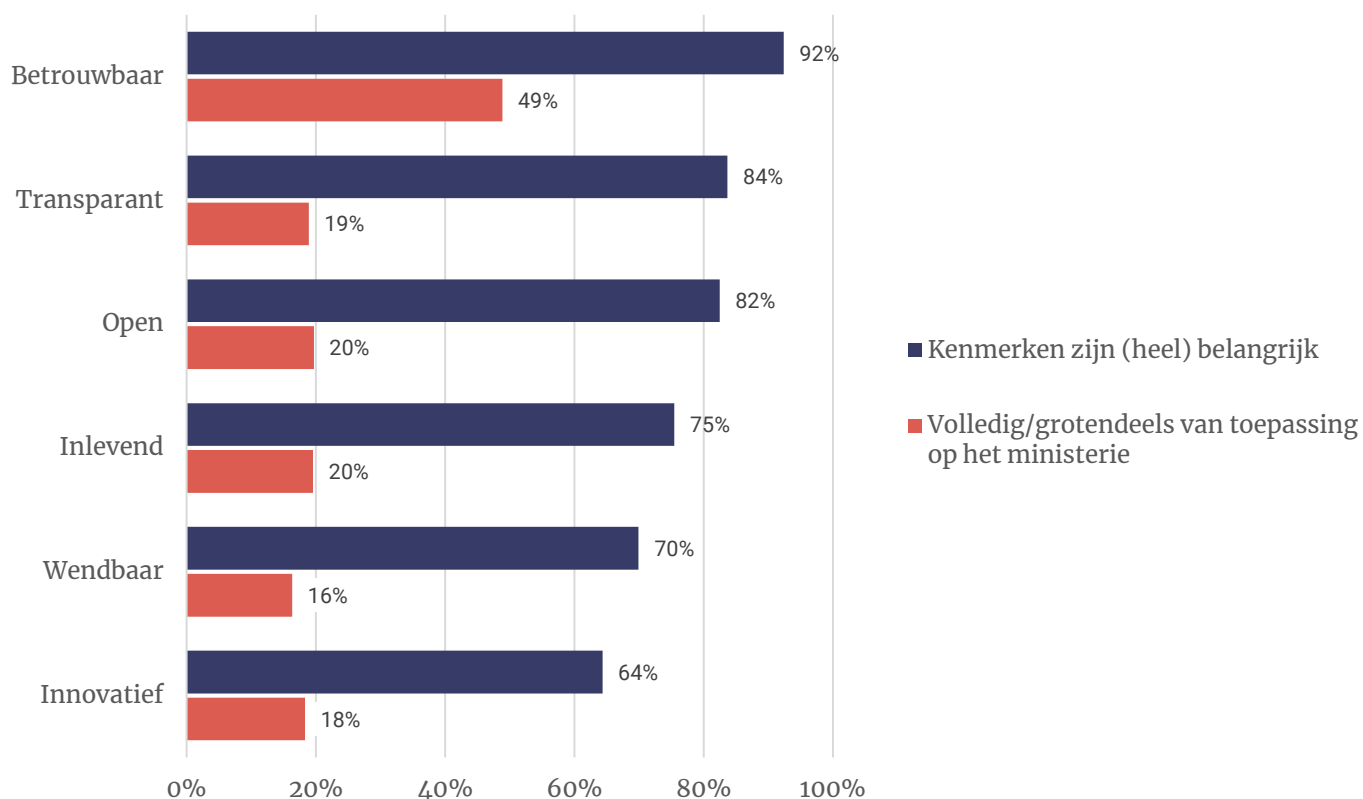
Eerste associaties ministerie van JenV

Wat is het eerste dat bij u opkomt als u denkt aan het ministerie van Justitie en Veiligheid?

Eerste indruk	Aantal keer genoemd	Citaten
1. Kritische/cynische houding naar het ministerie toe	279	<p>'Achterlopend apparaat dat leeft op zeer oude ideeën en technologisch zeer slecht.'</p> <p>'Een instituut met te weinig mankracht en een overdaad aan beperkende regels.'</p>
2. Verantwoordelijkheden: Veiligheid en Justitie	208	<p>'Boa, Politie, rechter , rechtbank, integratie , asielbeleid, asielopvang, adoptie.'</p> <p>'Die regelen alles over justitie en veiligheid. Van kleine tot grote dingen.'</p> <p>'Een tak van de overheid die zich bezig houdt met de veiligheid van de mensen in Nederland.'</p>
3. Beveiliging en bescherming Nederland(se) (inwoners en rechtsstaat)	94	<p>'Ministerie die voor ons recht op komt en zorgt dat Nederland een veilig land blijft.'</p> <p>'Zorgen en werken aan een veiliger en rechtvaardiger samenleving door mensen rechtsbescherming te geven en waar nodig in te grijpen.'</p>
4. Omvang/logheid/ traagheid	37	<p>'Traag, sloom log ministerie.'</p> <p>'Veel papierwerk om de rechtsstaat draaiende te houden.'</p>
5. Bewindspersonen	27	<p>'Het groot aantal VVD-ministers dat mislukt op dit ministerie.'</p> <p>'Ivo Opstelten, Grapperhaus.'</p>
6. Positieve houding/compassievol/ begripvol	24	<p>'Een ministerie dat in deze tijd steeds belangrijker wordt!'</p> <p>'Belangrijk orgaan.'</p>
7. Affaires/aftreden/rechtzaken	14	<p>'Hoe erg ik het ook vind dat ik dat meteen denk. Bonnetjes affaire. Terwijl ik weet dat er hard wordt gewerkt.'</p>
8. Geen mening	12	<p>'Gewoon een ministerie'</p>

Betrouwbaarheid, transparantie en openheid zijn belangrijke kenmerken voor JenV. Vooral betrouwbaarheid is van toepassing.

Figuur 44. In welke mate vindt u het belangrijk dat het ministerie van Justitie en Veiligheid de volgende kenmerken heeft? En in welke mate vindt u deze kenmerken van toepassing op het ministerie van Justitie en Veiligheid? Basis: alle Nederlanders

Nederlanders vinden de belangrijkste kenmerken voor het ministerie van Justitie en Veiligheid: betrouwbaar, transparant en open. Dit komt overeen met de voorgaande metingen.

Op het vlak van betrouwbaarheid vindt de helft dat dit ook van toepassing is op het ministerie. Dit is dus een kenmerk dat het Ministerie moet *behouden*.

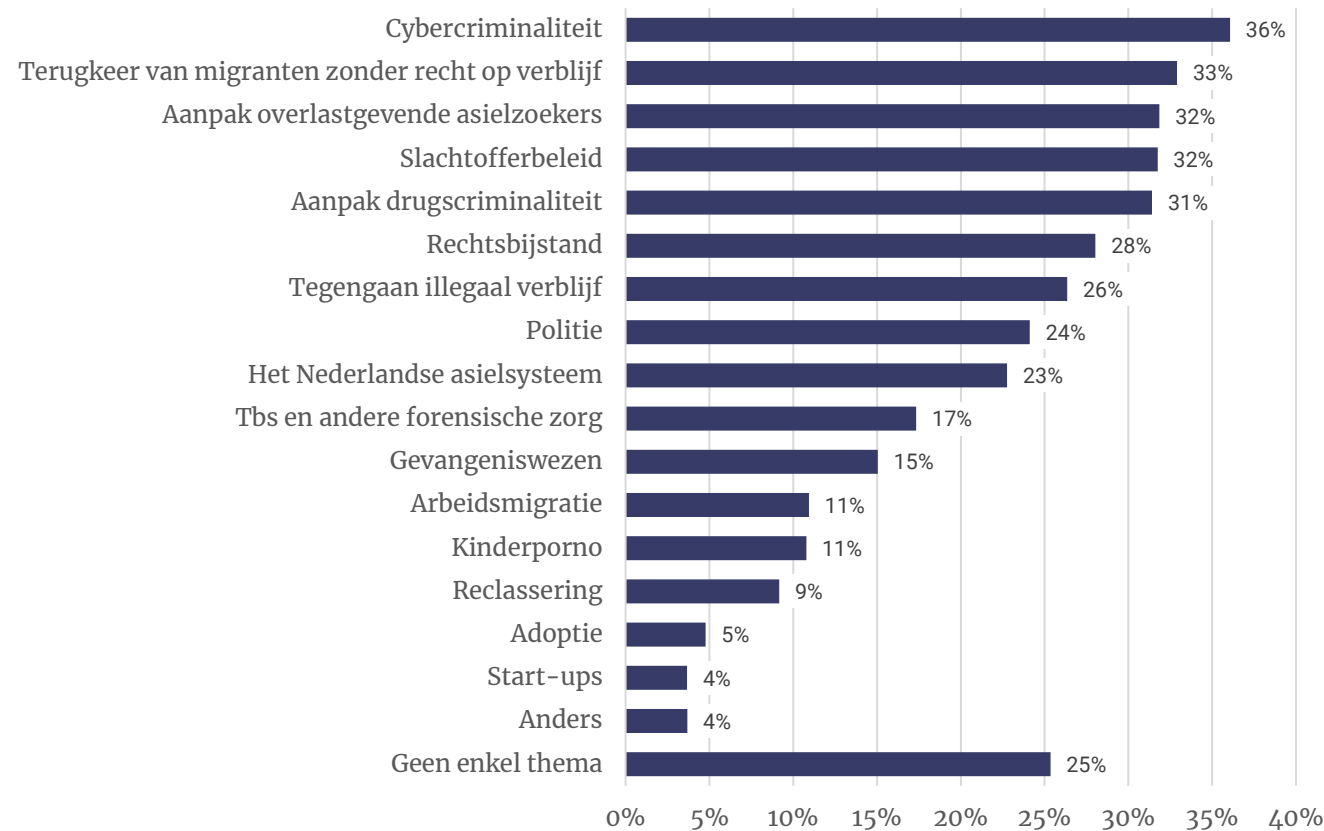
De kenmerken transparant, open en inlevend vindt een groot deel van de Nederlanders (heel) belangrijk, maar minder van toepassing voor het ministerie. Dit zijn dus *verbeterpunten* voor het ministerie.

De laatste twee kenmerken, wendbaar en innovatief zijn *aandachtspunten*. Deze onderdelen zijn voor respectievelijk zeven op de tien en ruim zes op de tien Nederlanders belangrijke aspecten van het ministerie. Een veel kleiner deel vindt deze echter ook van toepassing.

Driekwart heeft behoefte aan informatie vanuit JenV, op uiteenlopende onderwerpen

Figuur 45. Over welke van de volgende thema's zou u beter geïnformeerd willen worden door het ministerie van Justitie en Veiligheid? basis: alle Nederlanders

Drie kwart heeft behoefte aan betere informatie vanuit Justitie en Veiligheid. Het loopt erg uiteen op welke gebieden dat is.

In vergelijking tot voorgaande metingen hebben Nederlanders over het algemeen meer behoefte aan informatie (voorgaande metingen wilde rond de een derde over geen enkel thema geïnformeerd worden).

Deze toegenomen interesse ligt vooral op het vlak van informatie over cybercriminaliteit. Dit thema stond in voorgaande metingen op de tweede plek, achter terugkeer van migranten zonder recht op verblijf.

Verschillen naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en stedelijkheid

Geslacht

Vrouwen vinden het belangrijker dan mannen dat het ministerie van Justitie en Veiligheid de kenmerken 'open' en 'inlevend' heeft. Mannen vinden dat het kenmerk betrouwbaar vaker dan vrouwen volledig of grotendeels van toepassing is op het ministerie.

Leeftijd

Het is voor de Nederlanders boven de 50 jaar belangrijker dat het ministerie van Justitie en Veiligheid de kenmerken 'betrouwbaar', 'innovatief' en 'wendbaar' heeft, dan voor Nederlanders onder de 35 jaar. Voor 65+'ers is het kenmerk 'open' heel belangrijk.

Opleidingsniveau

Voor hoogopgeleiden is het belangrijker dat de overheid de kenmerken transparant, open en betrouwbaar heeft. Voor laagopgeleiden is wendbaarheid en innovatief juist relatief belangrijk.

Laagopgeleiden vinden de kenmerken 'transparant', 'inlevend', 'open', 'wendbaar', 'innovatief', 'betrouwbaar' vaker dan middelbaar- en hoogopgeleiden volledig of grotendeels van toepassing op het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Stedelijkheid

Inwoners van landelijk gebied vinden vaker dan inwoners van stedelijk gebied (16%) dat 'innovatief' en 'open', kenmerken zijn die van toepassing zijn op het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Bijlagen

Vergelijking metingen op persoonskenmerken

Bij de onderwerpen waar grote verschillen zijn geconstateerd in de uitkomsten tussen de voorjaarsmeting 2022 door I&O Research en de voorgaande metingen door Kantar, is een extra analyse uitgevoerd waarbij is gekeken naar de uitkomsten per meting per subgroep. De subgroepen zijn ingedeeld op basis van leeftijdscategorie, opleidingsniveau of geslacht. Deze analyse is uitgevoerd om meer zicht te krijgen op de vergelijkbaarheid van de metingen.

Drugs

We zien in de voorjaarsmeting 2022 een fors hoger percentage inwoners die vinden dat gebruik van drugs acceptabel is, en die voor legalisering zijn. In de voorgaande metingen was de acceptatie van drugs redelijk stabiel naar leeftijdsgroep. De percentages verschilden dus niet veel tussen de metingen. In de voorjaarsmeting 2022 is bij inwoners tot 50 jaar de acceptatie van drugs hoger dan voorheen. Het percentage dat drugs (volledig) accepteert, is voor inwoners boven 50 jaar in de huidige meting (I&O) ongeveer gelijk aan de voorgaande metingen (Kantar).

Ditzelfde patroon is ook zichtbaar bij de houding ten aanzien van de legalisatie van drugs. Het deel van de Nederlanders dat voor de legalisatie van cocaïne, wiet en hasj is, is in de voorgaande metingen redelijk stabiel. In de voorjaarsmeting 2022 stijgt het percentage dat voor legalisatie is onder inwoners tot 50 jaar, maar bij de inwoners boven 50 jaar blijft dit gelijk aan de voorgaande jaren. Ditzelfde patroon is zichtbaar bij de houding ten aanzien van de legalisatie van XTC. In de voorgaande metingen is het percentage dat voor legalisatie is redelijk stabiel, maar in de huidige meting stijgt het draagvlak onder de inwoners tot 50 jaar, en voor de leeftijdsgroepen boven 50 jaar blijft dit ongeveer gelijk of daalt het draagvlak. In de leeftijdscategorie 18 t/ m 24 jaar was ook in de voorlaatste meting al sprake van een stijging van het draagvlak.

Rechtsstaat

We zien in de voorjaarsmeting 2022 een fors lager percentage inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling dat gedetineerden in de gevangenis te veel vrijheid hebben. Onder inwoners tot 50 jaar was in de voorgaande metingen het percentage dat het er (helemaal) mee eens is redelijk stabiel. In de voorjaarsmeting is het percentage dat het er (helemaal) mee eens is lager. Voor de inwoners boven 50 jaar blijft dit ongeveer gelijk aan de voorgaande metingen.

Op de stelling of gedetineerden aan het einde van hun straf moeten re-integreren, zien we dat hier in de voorjaarsmeting 2022 veel meer instemming mee is dan in voorgaande metingen. Het percentage dat het (helemaal) eens is met de stelling stijgt in alle subgroepen. Alleen in de groep 65+'ers blijft dit percentage stabiel ten opzichte van de voorgaande metingen.

Vergelijking metingen op persoonskenmerken

Migratie

We zien in de voorjaarsmeting 2022 een fors hoger percentage inwoners die vinden dat migratie een positieve impact heeft op de Nederlandse samenleving. In de voorgaande metingen nam onder lager opgeleiden het percentage toe dat positief is over de impact van migratie op de samenleving; in de voorjaarsmeting 2022 daalde dit percentage juist. Onder hoger opgeleiden was de trend in de voorgaande metingen redelijk stabiel, maar steeg in de voorjaarsmeting 2022 het percentage dat een positieve impact ziet. Bij middelbaar opgeleiden daalde het percentage dat positief is over de impact in de voorgaande metingen, in de huidige meting stijgt deze juist.

We zien in de voorjaarsmeting 2022 een hoger percentage inwoners die vinden dat de overheid in migratiebeleid gericht op arbeidsmigranten voldoende rekening houdt met de samenleving. De verhoudingen in de antwoorden op de vragen waren in de voorgaande metingen onder inwoners tot 50 jaar redelijk stabiel. Het aandeel dat het hier mee eens is, stijgt onder deze groep echter in de voorjaarsmeting 2022. Onder de inwoners boven 50 jaar blijft dit stabiel ten opzichte van voorgaande metingen.

We zien in de voorjaarsmeting 2022 een lager percentage inwoners die vinden dat de Europese grens goed bewaakt wordt. Deze ontwikkeling is in alle subgroepen terug te vinden.

Resumé

We zien dat bij de meeste vragen de verschillen in uitkomsten niet consistent zijn wanneer deze worden uitgesplitst naar persoonskenmerken. Dit ondanks de inspanningen die zijn gedaan om de uitvoering van de voorjaarsmeting 2022 zoveel mogelijk gelijk te houden aan de voorgaande metingen. Er dient bij de interpretatie van de uitkomsten dus rekening te worden gehouden met een trendbreuk. De verschillen tussen de huidige meting en de voorgaande metingen zijn derhalve indicatief.

Onderzoeksverantwoording

Doelgroep

Het onderzoek is gehouden onder Nederlanders van 18 jaar en ouder die lid zijn van het I&O Research Panel. Er zijn 2.273 personen benaderd voor dit onderzoek.

Steekproef

Uit dit panel is een gestratificeerde steekproef getrokken, op de achtergrondkenmerken leeftijd, geslacht, opleiding, migratieachtergrond en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2021.

Benadering deelnemers onderzoek

De personen in de steekproef zijn via een e-mail met een link naar de online vragenlijst uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek. Op de helft van de veldwerkperiode ontvingen de respondenten een rappel.

Meting (veldwerkperiode)	Uitvoerder	Respons
0-meting 2 t/m 9 september 2019	Kantar Public	55% (n = 1.208)
1-meting 2 tot 8 maart 2020	Kantar Public	45% (n = 1.293)
2-meting 1 t/m 8 oktober 2020	Kantar Public	41% (n = 1.283)
3-meting 10 t/m 16 augustus 2021	Kantar Public	43% (n = 1.208)
4-meting 15 t/m 29 april	I&O Research	54% (n= 1.236)

Weging en marges

Op de data is een weging (op randtotalen) toegepast op de achtergrondkenmerken: leeftijd, geslacht, opleiding, migratieachtergrond, stemgedrag bij de Tweede Kamer verkiezingen in maart 2021 en regio (op basis van de NIELSEN 4 indeling van het CBS). De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee komen de verhoudingen in de steekproef op deze achtergrondkenmerken overeen met de werkelijke verhoudingen onder de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van n=1.236 en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,8 procent.

Achtergrondkenmerk stedelijkheid

In dit onderzoek wordt een onderscheid gemaakt tussen stedelijk en landelijk gebied. Dit onderscheid tussen deze twee gebieden is als volgt gemaakt:

- Stedelijk gebied: duizend of meer omgevingsadressen per vierkante kilometer.
- Landelijk gebied: minder dan duizend omgevingsadressen per vierkante kilometer.

Colofon

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl